

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

Sisältö

I Säädökset, jotka on julkaistava

- ★ Neuvoston asetus (EY, Euratom) N:o 1605/2002, tehty 25 päivänä kesäkuuta 2002, Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 1

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

NEUVOSTON ASETUS (EY, Euratom) N:o 1605/2002,

tehty 25 päivänä kesäkuuta 2002,

Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta

SISÄLLYS

		Sivu
ENSIMMÄINEN OSA	YHTEISET SÄÄNNÖKSET	8
I OSASTO	TARKOITUS	8
II OSASTO	BUDJETTIPERIAATTEET	8
1 luku	Yhtenäisyyden ja talousarvion totuudenmukaisuuden periaatteet	8
2 luku	Vuotuisperiaate	8
3 luku	Tasapainoperiaate	10
4 luku	Laskentayksikön periaate	10
5 luku	Yleiskatteisuusperiaate	10
6 luku	Erittelyperiaate	11
7 luku	Moitteettoman varainhoidon periaate	12
8 luku	Seurattavuusperiaate	13
III OSASTO	TALOUSARVION LAATIMINEN JA RAKENNE	13
1 luku	Talousarvion laatiminen	13
2 luku	Talousarvion rakenne ja esitystapa	14
IV OSASTO	TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN	16
1 luku	Yleiset säännökset	16
2 luku	Toteuttamistavat	17
3 luku	Taloushallinnon henkilöstö	19
1 jakso	Tehtävien eriyttämisen periaate	19
2 jakso	Tulojen ja menojen hyväksyjä	19
3 jakso	Tilinpitäjä	20
4 jakso	Ennakoiden hoitaja	20
4 luku	Taloushallinnon henkilöstön vastualueet	20
1 jakso	Yleiset säännöt	20
2 jakso	Valtuutettuihin ja edelleenvaltuutettuihin tulojen ja menojen hyväksyjiin sovellettavat säännöt	21
3 jakso	Tilinpitäjiin ja ennakoiden hoitajiin sovellettavat säännöt	21
5 luku	Tulotapahtumat	21
1 jakso	Omien varojen käyttöön asettaminen	21
2 jakso	Saamisenuste	22

		Sivu
3 jakso	Saamisten vahvistaminen	22
4 jakso	Perinnän hyväksyminen	22
5 jakso	Perintä	22
6 luku	Menotapahtumat	22
1 jakso	Menoihin sitoutuminen	23
2 jakso	Menojen vahvistaminen	23
3 jakso	Menojen hyväksyminen	24
4 jakso	Menojen maksaminen	24
5 jakso	Menotapahtumia koskevat määrääjat	24
7 luku	Tietojenkäsittelyjärjestelmät	24
8 luku	Sisäinen tarkastaja	24
V OSASTO	JULKISET HANKINNAT	25
1 luku	Yleiset säännökset	25
1 jakso	Soveltamisala ja tarjouskilpailujen ratkaisuperiaatteet	25
2 jakso	Julkaiseminen	25
3 jakso	Hankintamenettelyt	25
4 jakso	Vakuudet ja valvonta	27
2 luku	Yhteisöjen toimielinten omaan lukuunsa tekemiin hankintoihin sovellettavat säännökset	27
VI OSASTO	AVUSTUKSET	28
1 luku	Soveltamisala	28
2 luku	Avustusten myöntämistä koskevat periaatteet	28
3 luku	Myöntämismenettely	29
4 luku	Maksaminen ja valvonta	29
5 luku	Toteuttaminen	29
VII OSASTO	TILINPÄÄTÖS JA KIRJANPITO	30
1 luku	Tilinpäätös	30
2 luku	Talousarvion toteuttamisen aikana toimitettavat tiedot	31
3 luku	Kirjanpito	31
1 jakso	Yhteiset säännökset	31
2 jakso	Liikekirjanpito	32
3 jakso	Talousarviokirjanpito	32
4 luku	Omaisuuksluettelo	32
VIII OSASTO	ULKOINEN TARKASTUS JA VASTUUVAPAAUS	32
1 luku	Ulkoinen tarkastus	32
2 luku	Vastuuvapaus	34

		Sivu
TOINEN OSA	ERITYISSÄÄNNÖKSET	35
I OSASTO	EUROOPAN MAATALOUDEN OHJAUS- JA TUKIRAHASTON TUKIOSASTO	35
II OSASTO	RAKENNERAHASTOT	36
III OSASTO	TUTKIMUS	37
IV OSASTO	ULKOISET TOIMET	37
1 luku	Yleiset säännökset	37
2 luku	Toimien toteuttaminen	37
3 luku	Julkiset hankinnat	38
4 luku	Avustusten myöntäminen	39
5 luku	Tilien tarkastaminen	39
V OSASTO	YHTEISÖN VIRASTOT	39
VI OSASTO	HALLINTOMÄÄRÄRAHAT	40
KOLMAS OSA	SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET	40
I OSASTO	SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET	40
II OSASTO	LOPPUSÄÄNNÖKSET	41

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 279 artiklan,

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 183 artiklan,

ottaa huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen lausunnon ⁽³⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽⁴⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Olosuhteet, joissa Euroopan yhteisöjen talousarvion sovellettava varainhoitoasetus 21 päivänä joulukuuta 1977 ⁽⁵⁾ annettiin, ovat huomattavasti muuttuneet erityisesti talousarvion tultua sidotuksi rahoitusnäkömien puitteisiin ja institutionaalisen kehityksen vuoksi sekä uusien jäsenmaiden liittymisen johdosta, minkä vuoksi mainittuun asetukseen on tehty useita merkittäviä muutoksia. Erityisesti lainsäädännön ja hallinnon yksinkertaistamista koskevien vaatimusten sekä yhteisön varojen aiempaa tiukemman kurinalaisuuden huomioon ottamiseksi 21 päivänä joulukuuta 1977 annettu varainhoitoasetus olisi laadittava uudelleen.
- (2) Tässä asetuksessa on määriteltävä ainoastaan ne pääperiaatteet ja perussäännöt, joilla säännellään perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluvia talousarvioasioita kokonaisuudessaan. Soveltamissäännöt on koottava erilliseen asetukseen, jossa vahvistetaan soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt siten, että eri säännöt voidaan asettaa paremmin keskinäiseen arvojärjestykseen ja siten parantaa varainhoitoasetuksen selkeyttä. Sen mukaisesti komissiolle on annettava valtuudet antaa soveltamissäännöt.
- (3) Talousarvion laatimisessa ja toteuttamisessa on noudatettava neljää keskeistä budjettioikeusperiaatetta (yhtenäisyys, yleiskatteisuus, erittely ja vuotuisuus) sekä talousarviolta edellytettävän totuudenmukaisuuden, tasapainon, laskentayksikön, moitteettoman varainhoidon ja seurattavuuden periaatteita.
- (4) Tässä asetuksessa on vahvistettava uudelleen nämä periaatteet ja rajattava niihin tiukoin edellytyksin tehtävät poikkeukset ehdottoman välttämättömään.

- (5) Tässä asetuksessa on yhtenäisyysperiaatteen osalta säädettävä, että sitä sovelletaan myös toimintamenoihin, jotka liittyvät Euroopan unionista tehdyn sopimuksen yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa sekä rikosasioissa tehtävää poliisi- ja oikeudellista yhteistyötä koskevien määräysten täytäntöönpanoon, jos menot suoritetaan talousarviosta. Talousarviolta edellytettävän totuudenmukaisuuden periaatteen mukaisesti kaikki yhteisön ja unionin tulot ja menot otetaan talousarvioon, jos ne suoritetaan talousarviosta.

- (6) Yleiskatteisuusperiaatteen osalta olisi poistettava mahdollisuus maksaa takaisin etumaksuja ja mahdollisuus määrärahojen uudelleenkäyttöön; nämä mahdollisuudet korvataan osittain käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla ja mahdollisuudella ottaa vapautettuja määrärahoja uudelleen käyttöön. Muutokset eivät koske rakennerahastoihin sovellettavia erityissääntöjä.

- (7) Erittelyperiaatteen osalta toimielinten on voitava siirtää joustavasti määrärahoja. Tässä asetuksessa on tätä varten säädettävä mahdollisuudesta esittää tiettyyn käyttötarkoitukseen osoitetut taloudelliset ja hallintoresurssit yhtenä kokonaisuutena. Lisäksi on yhtenäistettävä määrärahojen siirtomenettelyjä kaikkien toimielinten välillä, jotta voidaan säätää, että henkilöstö- ja hallintomäärärahasiirroista päättää kukin toimielin itse. Toimintamenoja koskevien määrärahasiirtojen osalta komissio voi siirtää määrärahoja saman osaston luvusta toiseen siten, että kustakin budjettikohdasta voidaan siirtää enintään 10 prosenttia kyseisessä kohdassa olevista varainhoitovuoden määrärahoista. Budjettivallan käyttäjän oikeus tehdä varauksia on rajattava kahteen tilanteeseen: toimenpiteeltä puuttuu perussäädös tai määrärahojen riittävyydestä on epävarmuutta.

- (8) Vuotuisperiaatteen osalta jaksotetut ja jaksottamattomat määrärahat on edelleen eroteltava toisistaan. Maksusitoumus- ja maksumäärärahojen siirtämisestä varainhoitovuodelta toiselle päättää kukin toimielin. Voimassaolon jatkaminen on rajoitettava niihin tapauksiin, joissa se on ehdottoman välttämätöntä, eli EMOTR:n maksuihin.

⁽¹⁾ EYVL C 96 E, 27.3.2001, s. 1, ja EYVL C 103 E, 30.4.2002, s. 292.

⁽²⁾ EYVL C 153 E, 27.6.2002, s. 236.

⁽³⁾ EYVL C 162, 5.6.2001, s. 1, ja EYVL C 92, 17.4.2002, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL C 260, 17.9.2001, s. 42.

⁽⁵⁾ EYVL L 356, 31.12.1977, s. 1. (Asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY, EHTY, Euratom) N:o 762/2001, EYVL L 111, 20.4.2001, s. 1).

- (9) Tasapainoperiaate on keskeinen budjettisääntö. Tässä yhteydessä on korostettava, että lainanottoon turvautuminen ei ole sopusoinnussa yhteisön omia varoja koskevan järjestelmän kanssa. Tasapainon periaate ei kuitenkaan estä unionin yleisessä talousarviossa taattujen lainanotto- ja lainanantotoimenpiteiden toteuttamista.

- (10) EY:n perustamissopimuksen 277 artiklan ja Euratomin perustamissopimuksen 181 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla on tarpeen vahvistaa talousarvion laatimisessa käytettävä laskentayksikkö, jota sovelletaan myös talousarvion toteuttamisessa ja tilinpäätöksessä.
- (11) Moitteettoman varainhoidon periaate on määritettävä viittaamalla taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteisiin ja varmistettava niiden noudattaminen seuraamalla ja arvioimalla tavoitteiden toteutumista erilaisten mittarien avulla. Toimielinten on toteutettava ennako- ja jälkiarviointi komission määrittelemien suuntaviivojen mukaisesti.
- (12) Seurattavuusperiaatteen osalta on varmistettava, että talousarvion toteuttamisesta ja kirjanpidosta tiedotetaan paremmin. On myös vahvistettava määräaika, johon mennessä talousarvio viimeistään on julkaistava, millä ei rajoiteta kuitenkaan sitä, että komissio voisi jakaa talousarvion alustavasti asianmukaisessa muodossa sen jälkeen kun Euroopan parlamentin puhemies on sen lopullisesti vahvistanut ja ennen kuin se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*. Lisäksi säilytetään negatiivisen varauksen mahdollisuus.
- (13) Talousarvion laatimisen ja esitystavan osalta nykyisiä säännöksiä olisi yhtenäistettävä ja selkeytettävä poistamalla täydentävien ja korjaavien talousarvioiden välinen ero, jolla ei ole käytännön vaikutusta.
- (14) On säädettävä, että komissiota koskevassa talousarvion pääluokassa määrärahat ja varat voidaan esittää käyttötarkoituksen mukaan ryhmiteltyinä ("toimintoperusteinen budjetointi"); näin voidaan lisätä talousarvion hallinnonin avoimuutta suhteessa moitteettoman varainhoidon tavoitteisiin ja erityisesti tehokkuuteen ja vaikuttavuuteen.
- (15) Toimielinten on voitava hallinnoida henkilöstösääntöjen alaisia virkoja joustavasti suhteessa budjettivallan käyttäjän myöntämien virkojen ja toimien määrään erityisesti uuden, keinojen sijasta tuloksiin keskittyvän hallintomallin mukaisesti. Tätä joustavuutta rajoittavat kuitenkin yhtäältä tietyn varainhoitovuoden talousarviomäärärahat ja toisaalta virkojen ja toimien hyväksytyt enimmäismäärät; joustava hallinnointi ei myöskään koske palkkaluokkia A 1, A 2 ja A 3.
- (16) Talousarvion toteuttamisen osalta on selkeytettävä talousarvion eri toteuttamistapoja: joko keskitetysti komission toimesta tai yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa tai hajautetusti ulkoisen avun saajina olevien kolmansien maiden kanssa taikka yhdessä kansainvälisten järjestöjen kanssa. Keskitetystä hallinnoinnista voivat huolehtia joko komission yksiköt suoraan tai tehtävät voidaan välillisesti siirtää yhteisön oikeuden tai kansallisen oikeuden mukaisille julkisyhteisöille. Eri toteuttamisjärjestelyissä on varmistettava, että Euroopan yhteisöjen varojen suojamismenettelyjä noudatetaan riippumatta siitä, mikä yksikkö on vastuussa talousarvion tai sen osan toteuttamisesta ja taattava, että lopullinen vastuu talousarvion toteuttamisesta on komissiolla Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 274 artiklan mukaisesti.
- (17) Talousarvion toteuttamisesta vastaavana komissio ei voi siirtää sille kuuluvia julkisen vallan tehtäviä, jos niihin sisältyy harkintavaltaa. Tässä asetuksessa on mainittava tämä periaate ja täsmennettävä, mitä tehtäviä voidaan siirtää. Lisäksi on täsmennettävä, että talousarvion toteuttamistehtävää ei saa antaa yksityisoikeudellisille yhteisöille yksityiskohtaisesti määriteltyjen ehtojen mukaisesti toimivia, julkisen palvelun tehtäviä suorittavia yhteisöjä lukuun ottamatta; ne voivat suorittaa ainoastaan teknisiä asiantuntijatehtäviä, hallintotehtäviä tai muita valmistelu- ja avustustehtäviä.
- (18) Seurattavuuden ja moitteettoman varainhoidon periaatteiden noudattaminen edellyttää, että julkisoikeudelliset tai julkisen palvelun tehtäviä hoitavat yhteisöt, joille komissio siirtää toimeenpanotehtäviä, huolehtivat julkisten hankintamenettelyjen avoimuudesta ja tehokkaasta sisäisestä valvonnasta, hoitavat komission lukuun suoritettavien toimenpiteiden kirjanpidon erillään muusta toiminnastaan ja järjestävät ulkoisen tarkastuksen.
- (19) Tässä asetuksessa määritellään EY:n perustamissopimuksen 279 artiklan c alakohdan mukaisesti tulojen ja menojen hyväksyjien, tilinpitäjän ja sisäisen tarkastajan toimivaltuudet ja tehtävät.
- Tulojen ja menojen hyväksyjät ovat täysin vastuussa kaikista heidän alaisuudessaan suoritetuista tulo- ja menotapahtumista. He ovat niistä tilivelvollisia ja heihin voidaan tarvittaessa kohdistaa kurinpitomenettely. Sen vuoksi tulojen ja menojen hyväksyjien vastuuta on lisättävä poistamalla keskitetyt ennakkotarkastukset ja erityisesti varainhoidon valvojan tulo- ja menotapahtumille antama ennakkohyväksyntä sekä tilinpitäjän toimittama suorituksen oikeellisuuden tarkastus.
- Tilinpitäjälle jää vastuu maksujen moitteettomasta suorittamisesta, tulojen kantamisesta ja vahvistettujen saamisen perinnästä. Hänellä on vastuu kassanhallinnasta, kirjanpidosta sekä toimielimen tilinpäätösten laadinnasta.
- Sisäinen tarkastaja hoitaa tehtäviään sisäistä tarkastusta koskevien kansainvälisten standardien mukaisesti. Hänen tehtävänä on tarkistaa, että tulojen ja menojen hyväksyjien kehittämät hallinnointi- ja valvontajärjestelmät toimivat moitteettomasti.
- Sisäinen tarkastaja ei osallistu taloustapahtumien hoitamiseen. Hänen tehtävänä ei ole tarkastaa taloustapahtumia ennen tulojen ja menojen hyväksyjien päätöksiä, sillä he ovat vastedes itse vastuussa kyseisistä ennakkotarkastuksista.

- (20) Tulojen ja menojen hyväksyjien, tilinpitäjien ja ennakoiden hoitajien vastuu ei poikkea muiden virkamiesten ja muun henkilöstön vastuusta, vaan heihin voidaan soveltaa Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja Euroopan yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen mukaisia kurinpitoseuraamuksia ja heidät voidaan saattaa korvausvelvollisiksi. Tilinpitäjien ja ennakoiden hoitajien tehtävien erityisluonteen vuoksi heidän virheitään koskevat tietyt erityissäännökset säilyvät ennallaan. Lisäksi on tarkennettava tulojen ja menojen hyväksyjän vastuu. Jotta nimittävä viranomaisnaisi käyttöönsä tarvitsemaansa asiantuntemusta sääntöjenvastaisuustapauksissa, kukin toimielin perustaa taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelimen määrittämään, onko tapahtunut sääntöjenvastaisuus, jonka vuoksi virkamieheen tai toimihenkilöön on sovellettava kurinpitoseuraamuksia tai hänet on saatettava korvausvelvolliseksi, ja raportoimaan tulojen ja menojen hyväksyjälle ja sisäiselle tarkastajalle havaitsemistaan järjestelmään liittyvistä ongelmista. Petostapusten varalta tässä asetuksessa on syytä viitata voimassa oleviin säännöksiin, jotka koskevat Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista ja sellaisen lahjonnan torjuntaa, jossa on osallisina Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai jäsenvaltioiden virkamiehiä.
- (21) On määriteltävä menoon liittyvät talousarviositoumuksen ja oikeudellisen sitoumuksen käsitteet ja niiden toteuttamisedellytykset. Lepäävien sitoumusten määrän pitämiseksi vähäisenä on tarpeen rajoittaa aikaa, jonka kuluessa talousarvioon tehtyjen kokonaissitoumusten perusteella voidaan tehdä yksittäisiä oikeudellisia sitoumuksia. Lisäksi on säädettävä näiden yksittäisten sitoumusten peruuntumisesta siinä tapauksessa, että sitoumus ei ole aiheuttanut yhtään maksua kolmen vuoden aikana.
- (22) Tässä asetuksessa on määriteltävä ne maksujen lajit, joita tulojen ja menojen hyväksyjät saavat hoitaa. Kyseisiä maksuja suoritettaessa on otettava ensisijaisesti huomioon toimen vaikuttavuus ja siitä saatavat tulokset.
- On luovuttava ennako- ja etumaksujen käsitteiden erottamisesta niiden epätäsmällisyyden vuoksi. Maksut on suoritettava vastedes ennako-, väli- ja loppumaksuina, paitsi silloin kun ne maksetaan kertasuorituksina.
- (23) Tässä asetuksessa olisi täsmennettävä, että menot on vahvistettava, hyväksyttävä ja maksettava täytäntöönpanosäännöissä vahvistettuna määräaikana ja että näiden määräaikaisten ylityksissä velkojilla on oikeus talousarviosta maksettaviin viivästyskorkeihin.
- (24) Yhteisöjen toimielinten omaan lukuunsa tekemien julkisten hankintojen osalta on syytä säätää, että julkisia rakennusurakoita sekä palvelu- ja tavarahankintoja koskevien menettelyjen yhteensovittamisesta annettuihin Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveihin sisältyviä sääntöjä sovelletaan; lisäksi kolmansien lukuun suoritettaviin hankintoihin sovellettavien sääntöjen on oltava sopusoinnussa näiden direktiivien periaatteiden kanssa.
- (25) Sääntöjenvastaisuuksien ehkäisemiseksi, petosten ja lahjonnan torjumiseksi sekä moitteettoman ja tehokkaan varainhoidon edistämiseksi on annettava erityissäännökset, joilla suljetaan hankintamenettelyn ulkopuolelle ehdokas tai tarjoaja, joka on syyllistynyt mainittuihin tekoihin taikka on jäävi.
- (26) Avoimuuden lisäämiseksi ehdokkaille ja tarjoajille on annettava asianmukaiset tiedot tarjouskilpailun ratkaisusta.
- (27) Nykyisen hankintoja ja sopimuksia käsittelevän neuvostantavan komitean toteuttamat ennakkotarkastukset olisi lakkautettava osana tulojen ja menojen hyväksyjien vastuun lisäämistä.
- (28) Yhteisöjen avustusten myöntämisestä ja seurannasta on annettava erityiset säännökset seurattavuuden, tasapuolisen kohtelun, yhteisrahoituksen, taannehtimattomuuden ja valvonnan periaatteiden toteuttamiseksi.
- (29) Päällekkäisyyden välttämiseksi samaa toimintaa varten saadaan myöntää ainoastaan yksi avustus eikä avustusta saa myöntää saman varainhoitovuoden toiminnasta aiheutuviin menojen rahoittamiseen.
- (30) Petosten ja lahjonnan torjumiseksi toimielimille olisi annettava avustusten myöntämisen menettelyn ulkopuolelle sulkemisesta säännöt, jotka vastaavat julkisten hankintojen menettelyn ulkopuolelle sulkemista koskevia sääntöjä.
- (31) Toimielimen ja avustuksen saajan oikeuksien ja velvollisuuksien täsmenämiseksi ja niiden noudattamisen varmistamiseksi avustuksista on tehtävä kirjallinen sopimus.
- (32) Kirjanpidon ja tilinpäätöksen osalta on täsmennettävä, että kirjanpito muodostuu liikekirjanpidosta ja talousarviokirjanpidosta ja korostettava, että liikekirjanpito on suoritteperusteista kirjanpitoa, kun taas talousarviokirjanpidon tarkoituksena on laatia talousarvion toteutumalaskelma ja selvitykset talousarvion toteuttamisesta.
- (33) On määriteltävä ne periaatteet, joiden pohjalta liikekirjanpito laaditaan ja tilinpäätös esitetään kansainvälisesti

- hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden ja yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden tilinpäätöksistä annettujen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien mukaisesti, siltä osin kuin niitä voidaan soveltaa julkisen palvelun tehtäviin.
- (34) On osoittautunut tarpeelliseksi mukauttaa säännöksiä talousarvion toteuttamisesta annettavista tiedoista siten, että näihin tietoihin voidaan sisällyttää myös tiedot varainhoitovuodelta toiselle siirrettyjen, uudelleen käyttöön otettujen ja uudelleen käytettyjen määrärahojen käytöstä sekä yhteisön oikeuden mukaisesta yhteisöstä ja että kuukausittain esitettävien tietojen ja budjettivallan käyttäjälle kolme kertaa vuodessa esitettävän talousarvion toteuttamista koskevan kertomuksen toimittamista voidaan kehittää.
- (35) On yhtenäistettävä toimielimissä käytettyjä kirjanpito menetelmiä ja tunnustettava komission tilinpitäjän aloiteoikeus tällä alalla.
- (36) On täsmennettävä, että tietojenkäsittelyjärjestelmien käyttö taloushallinnossa ei saa vaikuttaa tilintarkastustuomioistuimen oikeuteen saada tutustua tosittesiin.
- (37) Ulkoisen tarkastuksen ja vastuuvapauden osalta pätee se, että komissiolle kuuluu täysi vastuu talousarvion toteuttamisesta. Niin suuri osa hallinnoinnista toteutetaan kuitenkin yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, että molempien on osallistuttava tilintarkastustuomioistuimen tarkastusmenettelyihin ja budjettivallan käyttäjälle kuuluvaan vastuuvapauden myöntämiseen.
- (38) Tilinpäätöksen kattavuuden ja vastuuvapausmenettelyn sujuvuuden varmistamiseksi on muutettava vastuuvapauden myöntämisaikataulua.
- (39) Komission on annettava Euroopan parlamentille tämän pyynnöstä kaikki kyseistä varainhoitovuotta koskevan vastuuvapausmenettelyn moitteettomaksi toteuttamiseksi tarvittavat tiedot EY:n perustamissopimuksen 276 artiklan mukaisesti.
- (40) Eräiden yhteisöpolitiikkojen osalta on annettava erityissäännöksiä tämän asetuksen peruseriaatteita noudattaen.
- (41) EMOTR:n määrärahojen ja hallintomäärärahojen osalta näyttää olevan tarpeen säätää mahdollisuudesta tehdä 15 päivästä marraskuuta alkaen seuraavan varainhoitovuoden talousarviota koskevia ennakkositoumuksia.
- (42) Rakennerahastojen osalta on säilytettävä ennakkorahoituksena maksettujen maksujen palautukset ja määrärahojen uudelleen käyttöön ottaminen niiden edellytysten mukaisesti, jotka esitetään rakennerahastoja koskevista yleisistä säännöksistä 21 päivänä kesäkuuta 1999 annettuun neuvoston asetukseen (EY) N:o 1260/1999 ⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1447/2001 ⁽²⁾, liitetyssä komission julistuksessa.
- (43) On yhtenäistettävä tutkimustalousarvion esitystapa toimintoperusteista budjetointia koskevien säännösten kanssa; samalla on kuitenkin säilytettävä nykyinen joustavuus yhteisen tutkimuskeskuksen (YTK) varojen hallinnassa.
- (44) Ulkoisten toimien osalta on annettava valtuudet ulkoisen avun hallinnoinnin hajauttamiseksi edellyttäen, että komissio saa takeet siitä, että toimet toteutetaan moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti ja että edunsaajavaltio vastaa saamiensa varojen käytöstä komissiolle.
- (45) Edunsaajavaltion tai tämän nimeämän kansallisen, yhteisöjen tai kansainvälisen oikeuden mukaisen julkisyhteisön tai luonnollisen henkilön taikka yksityisoikeudellisen oikeushenkilön kanssa tehtyjen rahoitussopimusten tai muiden sopimusten on oltava tämän asetuksen ensimmäisen osan V osaston ja toisen osan IV osaston ulkoisia toimia koskevissa säännöksissä esitettyjen, julkisia hankintoja koskevien yleisten periaatteiden mukaisia.
- (46) Yhteisön virastojen osalta on määriteltävä omassa osastossaan niiden hallinnointia koskevat yleiset säännökset.
- (47) Hallintomäärärahoja koskevat erityissäännökset on myös koottava omaan erilliseen osastoon. Lisäksi on säädettävä kummallekin budjettivallan käyttäjälle annettavasta mahdollisuudesta antaa hyvissä ajoin lausunto sellaisista kiinteistöhankeista, joilla voi olla huomattavaa taloudellista vaikutusta talousarvioon.
- (48) Toimielinten tilinpäätösten konsolidointiaikataulua koskevaa muutosta on lykättävä varainhoitovuoteen 2005 saakka, jotta toimielimillä olisi riittävästi aikaa luoda siihen tarvittavat sisäiset menettelyt.
- (49) Sellaisille yhteisöjen perustamille elimille, joilla on oikeushenkilöllisyys ja jotka saavat avustuksia Euroopan yhteisöjen yleisestä talousarviosta, on laadittava niiden hallinnointiin liittyviä erityistarpeita vastaavat varainhoidon puitesäännökset. On myös yhdenmukaistettava muun muassa vastuuvapautta ja kirjanpitoa koskevia sääntöjä loukkaamatta kuitenkin tällaisten elinten tehtävien edellyttämää riippumattomuutta. Komission sisäisellä tarkastajalla on kyseisten elinten osalta samat toimivaltuudet kuin komission yksiköiden osalta. Kyseisten elinten sisäiset varainhoitoa koskevat säännöt on sen vuoksi mukautettava tähän varainhoitoasetukseen. Komissiolle on annettava sitä varten valtuudet antaa varainhoitoa koskevat mallisäännökset, joista yhteisön elimet saavat poiketa vain komission suostumuksella,

⁽¹⁾ EYVL L 161, 26.6.1999, s. 1.⁽²⁾ EYVL L 198, 21.7.2001, s. 1.

ENSIMMÄINEN OSA
YHTEISET SÄÄNNÖKSET

I OSASTO

TARKOITUS

1 artikla

Tässä asetuksessa esitetään säännöt, jotka koskevat Euroopan yhteisöjen yleisen talousarvion, jäljempänä 'talousarvio', laatimista ja toteuttamista.

Tätä asetusta sovellettaessa talous- ja sosiaalikomitea, alueiden komitea, oikeusasiamies ja Euroopan tietosuojavaltuutettu rinnastetaan yhteisöjen toimielimiin.

2 artikla

Kaikkien muissa säädöksissä olevien säännösten, jotka liittyvät talousarvion toteuttamiseen tuloina tai menoina, on noudatettava II osastossa esitettyjä budjettiperiaatteita.

II OSASTO

BUDJETTIPERIAATTEET

3 artikla

Tässä asetuksessa määritellyin edellytyksin noudatetaan talousarvion laatimisessa ja toteuttamisessa yhtenäisyyden, talousarvion totuudenmukaisuuden, vuotuisuuden, tasapainon, las-kentayksikön, yleiskatteisuuden, erittelyn, moitteettoman varainhoidon sekä seurattavuuden periaatteita.

1 LUKU

Yhtenäisyyden ja talousarvion totuudenmukaisuuden periaatteet

4 artikla

1. Talousarvio on säädös, jossa arvioidaan ja vahvistetaan joka vuodeksi kaikki Euroopan yhteisöjen ja Euroopan atomi-energiayhteisön tarpeellisiksi katsotut tulot ja menot.

2. Yhteisöjen menoihin ja tuloihin kuuluvat:

a) Euroopan yhteisön menot ja tulot, mukaan lukien Euroopan unionista tehdyn sopimuksen yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan alaa ja rikosasioissa tehtävän poliisiyhteistyön ja oikeudellisen yhteistyön alaa koskevista määräyksistä toimielimille aiheutuvat hallintomenot sekä mainittujen määräysten täytäntöönpanosta johtuvat toimintamenot, kun ne otetaan menoina talousarvioon;

b) Euroopan atomienergiayhteisön menot ja tulot.

3. Talousarvioon otetaan yhteisöjen lainanotto- ja lainanantotoimintaan liittyvät takaukset ja suoritukset takuurahastoon ulkosuhteisiin liittyville hankkeille.

5 artikla

1. Tulon tai menon saa suorittaa ainoastaan ottamalla sen johonkin budjettikohtaan, jollei 74 artiklasta muuta johdu.

2. Menoon ei saa sitoutua eikä sitä saa hyväksyä maksettavaksi, jos se ylittää vahvistetun määrärahan.

3. Talousarvioon saadaan ottaa määrärahoja vain tarpeelliseksi katsottuja menoja varten.

4. Euroopan yhteisöille kuuluvat korkotuotot otetaan talousarvioon sekalaisina tuloina, jollei 18 ja 74 artiklasta muuta johdu.

2 LUKU

Vuotuisperiaate

6 artikla

Talousarvioon otetaan määrärahat yhden varainhoitovuoden ajaksi, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta ja päättyy 31 päivänä joulukuuta.

7 artikla

1. Talousarvio koostuu jaksotetuista määrärahoista, jotka ovat maksusitoumusmäärärahoja tai maksumäärärahoja, ja jaksottamattomista määrärahoista.

2. Maksusitoumusmäärärahat kattavat tietyn varainhoitovuoden aikana tehtyjen oikeudellisten sitoumusten kokonaiskustannukset, jollei 77 artiklan 2 kohdasta tai 166 artiklan 2 kohdasta muuta johdu.

3. Maksumäärärahat kattavat tietyn varainhoitovuoden ja/tai sitä edeltävien varainhoitovuosien aikana tehtyjen oikeudellisten sitoumusten toteuttamiseen tarvittavat maksut.

4. Edellä 1 ja 2 kohta eivät rajoita toisen osan I, IV ja VI osaston erityissäännösten soveltamista. Ne eivät estä sitomasta kaikkia määrärahoja kerralla tai jakamasta talousarviositoumuksia vuotuisiin eriin.

8 artikla

1. Varainhoitovuoden tulot kirjataan kyseisen varainhoitovuoden tileille sen kuluessa toteutuneiden määrien mukaisina. Seuraavan varainhoitovuoden tammikuun omat varat saadaan kuitenkin suorittaa etukäteen yhteisöjen omien varojen järjestelmästä tehdyn päätöksen soveltamisesta annetun neuvoston asetuksen mukaisesti.

2. Arvonlisäveroon perustuviin omiin varoihin, bruttokansantuloon (BKTL) perustuviin täydentäviin omiin varoihin ja myös rahoitusosuuksiin saadaan tehdä mukautuksia 1 kohdassa mainitun asetuksen mukaisesti.

3. Tietyille varainhoitovuodelle myönnettyjä määrärahoja saadaan käyttää ainoastaan kattamaan menot, joihin on sitouduttu ja jotka on maksettu saman varainhoitovuoden aikana sekä sellaisista sitoumuksista johtuvat määrät, jotka siirtyvät edellisiltä varainhoituvuosilta.

4. Maksusitoumukset otetaan kirjanpitoon kattamaan 31 päivään joulukuuta mennessä tehdyt oikeudelliset sitoumukset, jollei muuta johdu 77 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista kokonaissitoumuksista tai 166 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista rahoitussopimuksista, jotka viedään kirjanpitoon 31 päivään joulukuuta mennessä tehtyjen talousarviositoumusten perusteella.

5. Maksut kirjataan tietyn varainhoitovuoden tileille niiden maksujen perusteella, jotka tilinpitäjä on suorittanut saman vuoden joulukuun 31 päivään mennessä.

6. Poiketen siitä, mitä 3, 4 ja 5 kohdassa säädetään, Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosaston menot kirjataan varainhoitovuoden tileille toisen osan I osastossa vahvistettujen sääntöjen mukaisesti.

9 artikla

1. Jos määrärahoja ei ole käytetty sen varainhoitovuoden aikana, jota varten ne on otettu talousarvioon, ne peruutetaan.

Käyttämättömät määrärahat voidaan kuitenkin viimeistään 15 päivänä helmikuuta 2 ja 3 kohdan mukaisesti asianomaisen toimielimen päätöksellä siirtää yksinomaan seuraavan varainhoitovuoden aikana käytettäväksi tai ne voidaan siirtää ilman eri toimenpiteitä 4 kohdan mukaisesti.

2. Jaksotettujen määrärahojen maksusitoumusmäärärahoista ja jaksottamattomista määrärahoista, joita varainhoitovuoden tilit päätettäessä ei vielä ole sidottu, voidaan siirtää

a) määrät, jotka vastaavat maksusitoumusmäärärahoja, joiden osalta useimmat sitoumusten edellyttämät alustavat muodollisuudet on tehty joulukuun 31 päivään mennessä; näitä määriä voidaan sitoa seuraavan vuoden maaliskuun 31 päivään saakka;

b) määrät, jotka osoittautuvat tarpeellisiksi lainsäätäjän annettua menojen perusteena olevan säädöksen varainhoitovuoden viimeisellä neljänneksellä ilman, että komissio on voinut ennen joulukuun 31 päivää sitoa talousarviossa tähän tarkoitukseen tarkoitettuja määrärahoja.

3. Jaksotettujen määrärahojen maksumäärärahoista voidaan siirtää määrät, jotka tarvitaan aiempien maksusitoumusten kattamiseen tai jotka liittyvät siirrettyihin maksusitoumusmäärärahoihin, jos seuraavan varainhoitovuoden asianomaiseen budjettikohtaan osoitetut määrärahat eivät kata rahoitustarvetta. Asianomainen toimielin käyttää ensisijaisesti kuluvalle varainhoitovuodelle vahvistettuja määrärahoja ja vasta näiden loputtua siirrettyjä määrärahoja.

4. Jaksottamattomat määrärahat, jotka vastaavat ennen varainhoitovuoden tilinpäätöstä asianmukaisesti tehtyjä maksusitoumuksia, siirretään ilman eri toimenpiteitä vain seuraavalle varainhoitovuodelle.

5. Asianomainen toimielin ilmoittaa viimeistään 15 päivänä maaliskuuta Euroopan parlamentille ja neuvostolle, jäljempänä 'budjettivallan käyttäjä', tekemästään päätöksestä siirtää määrärahoja täsmentäen jokaisen budjettikohtan osalta, miten 2 ja 3 kohdassa säädettyjä perusteita on sovellettu.

6. Varauksiin otettuja tai henkilöstömenoihin liittyviä määrärahoja ei saa siirtää.

10 artikla

Käyttämättömät tulot ja 18 artiklassa tarkoitetuista tuloista saadut, 31 päivänä joulukuuta käytettävissä olevat määrärahat siirretään ilman eri toimenpiteitä. Ensimmäinen on käytettävä ne määrärahat, jotka vastaavat edelliseltä varainhoitovuodelta siirrettyjä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.

11 artikla

Määrärahojen vapautuminen, joka aiheutuu niillä rahoitettavan toiminnan osittaisesta tai täydellisestä toteuttamatta jättämisestä ja joka tapahtuu sen varainhoitovuoden jälkeisten varainhoituvuosien aikana, jota varten määrärahat on otettu talousarvioon, johtaa määrärahojen peruuntumiseen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 157 artiklan soveltamista.

12 artikla

Talousarvioon otetut määrärahat voidaan sitoa talousarvion lopullisen vahvistamisen jälkeen 1 päivästä tammikuuta alkaen, jollei toisen osan I tai VI osastossa säädetyistä poikkeuksista muuta johdu.

13 artikla

1. Jos talousarviota ei ole varainhoitovuoden alkaessa lopullisesti vahvistettu, sovelletaan Euroopan yhteisön perustamis-

sopimuksen 273 artiklan ensimmäistä kohtaa, ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 178 artiklan ensimmäistä kohtaa tehtäessä maksusitoumuksia ja suoritettaessa maksuja menoista, joiden ottaminen tiettyyn budjettikohtaan olisi ollut mahdollista viimeistä asianmukaisesti vahvistettua talousarviota toteuttaessa.

2. Maksusitoumuksia voidaan tehdä luku luvulta enintään neljäsosalla kaikista asianomaiseen lukuun edelliseksi varainhoitovuodeksi hyväksytyistä määrärahoista lisätyn yhdellä kahdestoistaosalla kutakin kulunutta kuukautta kohti.

Maksaminen voidaan suorittaa kuukausittain luku luvulta enintään kahdestoistaosalla asianomaiseen lukuun edelliseksi varainhoitovuodeksi hyväksytyistä määrärahoista.

Valmisteltavassa talousarvioesityksessä varattuja määrärahoja ei saa ylittää.

3. Jos yhteisöjen toiminnan jatkuvuus ja hallinnon tarpeet sitä edellyttävät:

- a) neuvosto voi määränemmistöllä komission pyynnöstä ja Euroopan parlamenttia kuultuaan antaa luvan käyttää samanaikaisesti kaksi väliaikaista kahdestoistaosaa tai useampia väliaikaisia kahdestoistaosia niiden lisäksi, jotka ovat käytettävissä ilman eri toimenpiteitä 1 ja 2 kohdan säännösten mukaisesti, toisaalta maksusitoumusten tekemiseen ja toisaalta suoritettaviin maksuihin;
- b) muihin menoihin kuin niihin, jotka ovat perustamissopimuksista tai niiden nojalla annetuista säädöksistä aiheutuvia pakollisia menoja, sovelletaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 273 artiklan kolmatta kohtaa, ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 178 artiklan kolmatta kohtaa.

Täydentävät kahdestoistaosat hyväksytään kokonaisina eikä niitä voida jakaa osiin.

4. Jos jossain luvussa kahden tai useamman väliaikaisen kahdestoistaosan hyväksyminen 3 kohdassa määritellyissä tilanteissa ja siinä määriteltyjen menettelyjen mukaisesti ei riitä kattamaan menoja, jotka ovat tarpeellisia yhteisöjen toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi kyseisen luvun kattamalla alalla, edellisen varainhoitovuoden talousarvion vastaavaan lukuun otettujen määrärahojen määrän ylitys voidaan poikkeuksellisesti hyväksyä. Budjettivallan käyttäjä päättää asian 3 kohdassa määrättyä menettelyä noudattaen. Tässä tapauksessa ei kuitenkaan saa missään tapauksessa ylittää edellisen varainhoitovuoden talousarviossa käyttöön annettujen määrärahojen kokonaismäärää.

3 LUKU

Tasapainoperiaate

14 artikla

1. Talousarvion tulojen ja maksumäärärahojen on oltava tasapainossa.

Euroopan yhteisö ja Euroopan atomienergiayhteisö ja 185 artiklassa tarkoitetut yhteisöjen perustamat elimet eivät saa ottaa lainaa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 46 artiklan 1 kohdan 4 alakohdan soveltamista.

15 artikla

1. Varainhoitovuoden ylijäämä otetaan seuraavan varainhoitovuoden talousarvioon tulona ja alijäämä maksumäärärahana.

2. Arviot näistä tuloista tai maksumäärärahoista otetaan talousarvioon talousarviomenettelyn kuluessa ja niitä voidaan tarkistaa 34 artiklan mukaisella oikaisukirjelmällä. Nämä arviot laaditaan yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen soveltamisesta annetun neuvoston asetuksen mukaisesti.

3. Varainhoitovuoden tilinpäätöksen jälkeen poikkeamat arvioista otetaan seuraavan varainhoitovuoden talousarvioon ainoastaan niitä koskevassa lisätalousarviossa. Tässä tapauksessa komission on esitettävä alustava ehdotus lisätalousarvioksi 15 päivän kuluessa siitä päivästä, jona alustavat tilinpäätökset esitettiin.

4 LUKU

Laskentayksikön periaate

16 artikla

Talousarvio laaditaan, toteutetaan ja tilinpäätös esitetään euroina.

Jäljempänä 61 artiklassa tarkoitettuja kassavaroja varten tilinpitäjällä ja ennakkomaksu-järjestelmien osalta ennakoiden hoitajalla on valtuudet suorittaa maksutapahtumia kansallisissa valuutoissa tämän asetuksen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä annetussa asetuksessa, (jäljempänä 'soveltamissäännöt'), täsmennetyin edellytyksin.

5 LUKU

Yleiskatteisuusperiaate

17 artikla

Tulojen kokonaismäärän on katettava maksumäärärahat, jollei 18 artiklasta muuta johdu. Tulot ja menot otetaan talousarvioon vähentämättä niitä toisistaan, jollei 20 artiklasta muuta johdu.

18 artikla

1. Seuraavat tulot osoitetaan tietyn menoerän rahoittamiseen:

- a) jäsenvaltioiden rahoitusosuudet, jotka liittyvät tiettyihin tutkimusohjelmiin yhteisöjen omien varojen järjestelmästä tehdyn neuvoston päätöksen mukaisesti;
- b) liiallisia alijäämiä koskevan menettelyn täytäntöönpanon nopeuttamisesta ja selkeyttämisestä annetussa asetuksessa tarkoitetuista sakoista ja talletuksista kertyvät korot;

- c) määrättyyn käyttötarkoitukseen osoitetut tulot, kuten tulot rahastoista, avustukset, lahjat ja testamenttilahjoitukset, mukaan lukien kunkin toimielimen omat käyttötarkoitukseensa sidotut tulot;
- d) kolmansien maiden tai eri elinten osuudet yhteisöjen toimintaan liittyvistä maksuista;
- e) tulot, jotka ovat peräisin kolmansilta osapuolilta näille tilauksesta toimitetuista tarvikkeista, suoritetuista palveluista ja tehdyistä urakoista;
- f) tulot, jotka saadaan aiheuttomasti maksettujen budjettimäärärahojen palauttamisesta;
- g) tulot muille toimielimille tai elimille toimitetuista tarvikkeista, suoritetuista palveluista ja tehdyistä urakoista, mukaan lukien muiden toimielinten tai elinten lukuun maksetut ja näiden korvaamat virkamatkakulut;
- h) vakuutuskorvauksista saadut määrät;
- i) vuokrasopimuksiin liittyvät tulot;
- j) julkaisujen ja elokuvien sekä niiden sähköisten tallenteiden myynnistä saatavat tulot.

2. Asiaan sovellettavassa perussäädöksessä voidaan myös säätää, että siitä seuraavat tulot sidotaan tiettyihin menoihin.

3. Talousarviossa on 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja varten erityisiä budjettikohtia, joissa ilmoitetaan mahdollisuuksien mukaan myös tulojen määrä.

19 artikla

1. Komissio voi ottaa vastaan erilaisia yhteisöjen hyväksi tarkoitettuja lahjoituksia, kuten rahastoja, avustuksia, lahjoja sekä testamenttilahjoituksia.

2. Sellaisten lahjoitusten vastaanottamiseen, joista voi aiheutua kuluja, tarvitaan Euroopan parlamentin ja neuvoston lupa; niiden on annettava lausuntonsa kahden kuukauden kuluessa siitä, kun ne ovat vastaanottaneet komission pyynnön. Jos lahjoitusta ei tässä määräajassa ole vastustettu, komissio päättää lopullisesti sen vastaanottamisesta.

20 artikla

1. Soveltamissäännöissä voidaan säätää tapauksista, joissa laskuista ja maksupyynnöistä voidaan vähentää erilaisia tuloja; tässä tapauksessa ne voidaan hyväksyä nettomääräisinä.

2. Talousarvioon kirjataan verottomana niiden yhteisöille toimitettujen tuotteiden tai palvelujen hinta, joihin sisältyvät verot jäsenvaltiot palauttavat yhteisöille Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan mukaisesti tai kolmannet maat palauttavat yhteisöille asiaan sovellettävien sopimusten perusteella.

3. Varainhoitovuoden aikana kirjatut valuuttakurssierot voidaan oikaista. Lopputulos sisällytetään varainhoitovuoden ylitai alijäämään.

6 LUKU

Erittelyperiaate

21 artikla

Määrärahat eritellään osastoittain ja luvuittain; luvut jaetaan momenteihin ja alamomentteihin.

22 artikla

1. Toimielin voi omassa pääluokassaan tehdä määrärahasiirron osastosta toiseen, luvusta toiseen ja momentilta toiselle enintään 10 prosentin rajoissa kyseisen varainhoitovuoden määrärahoista.

2. Kolme viikkoa ennen 1 kohdassa tarkoitettuja määrärahasiirtoja toimielimet ilmoittavat aikeistaan budjettivallan käyttäjälle. Asianmukaisesti perustelluista syistä, jotka jompikumpi budjettivallan käyttäjä ottaa esille edellä mainitun määräajan kuluessa, sovelletaan 24 artiklan mukaista menettelyä.

3. Komissiota koskevat erityissäännökset annetaan 23 artiklassa, sanotun kuitenkin rajoittamatta 1 ja 2 kohdan säännösten soveltamista.

23 artikla

1. Komissio voi tehdä määrärahasiirtoja omassa pääluokassaan:

- saman luvun kunkin momentin sisällä ja momentilta toiselle;
- henkilöstö- ja hallintomenojen osalta osastosta toiseen enintään 10 prosentin rajoissa kyseisen varainhoitovuoden määrärahoista;
- toimintamenojen osalta saman osaston luvusta toiseen. Kullakin momentilta voidaan siirtää kokonaisuudessaan enintään 10 prosenttia siihen osoitetuista varainhoitovuoden määrärahoista.

Kolme viikkoa ennen 1 kohdan b ja c alakohdassa tarkoitettuja määrärahasiirtoja komissio ilmoittaa päätöksestään budjettivallan käyttäjälle. Asianmukaisesti perustelluista syistä, jotka jompikumpi budjettivallan käyttäjä ottaa esille edellä mainitussa määräajassa, sovelletaan 24 artiklan mukaista menettelyä.

2. Komissio voi omassa pääluokassaan esittää budjettivallan käyttäjälle myös muita kuin 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja määrärahasiirtoja.

24 artikla

1. Budjettivallan käyttäjä päättää määrärahasiirroista 2, 3 ja 4 kohdassa säädetyin edellytyksin, jollei toisen osan I osastossa säädetyistä poikkeuksista muuta johdu.

2. Jos määrärahasiirtoesitykset koskevat perustamissopimuksista tai niiden nojalla annetuista säädöksistä johtuvia pakollisia menoja, neuvosto tekee ratkaisunsa Euroopan parlamenttia kuultuaan määräenemmistöllä kuuden viikon kuluessa, kiireelli-

siä tapauksia lukuun ottamatta. Euroopan parlamentti antaa lausuntonsa niin ajoissa, että neuvosto voi ottaa sen huomioon ja tehdä ratkaisunsa annetussa määräajassa. Jos neuvosto ei tee päätöstä tässä määräajassa, siirtoesitys katsotaan hyväksytyksi.

3. Jos määrärahasiirtoesitykset koskevat muita menoja kuin perustamissopimuksista tai niiden nojalla annetuista säädöksistä johtuvia pakollisia menoja, Euroopan parlamentti tekee ratkaisunsa neuvostoa kuultuaan kuuden viikon kuluessa, kiireellisiä tapauksia lukuun ottamatta. Neuvosto antaa lausuntonsa määränemmistöllä niin ajoissa, että Euroopan parlamentti voi ottaa sen huomioon ja tehdä ratkaisunsa annetussa määräajassa. Jos päätöstä ei tehdä tässä määräajassa, siirtoesitys katsotaan hyväksytyksi.

4. Määrärahasiirtoesitykset, jotka koskevat sekä perustamissopimuksista tai niiden nojalla annetuista säädöksistä johtuvia pakollisia menoja että muita menoja, katsotaan hyväksytyiksi, jos Euroopan parlamentti ja neuvosto eivät kumpikaan ole tehneet kielteistä päätöstä kuuden viikon kuluessa ehdotusten vastaanottamisesta. Jos Euroopan parlamentti ja neuvosto vähentävät esitettyä määrää eri tavalla, toisen toimitelimen hyväksymän alemman määrän katsotaan tulleen hyväksytyksi. Jos jompikumpi toimitelimen kieltäytyy hyväksymästä määrärahasiirtoa, sitä ei saa tehdä.

25 artikla

1. Määrärahoja saadaan siirtää ainoastaan budjettikohtiin, joihin on talousarviossa vahvistettu määräraha tai jotka on varustettu merkinnällä "pro memoria" (p.m.).

2. Käyttötarkoitukseen sidottuja tuloja vastaavat määrärahat saadaan siirtää ainoastaan, jos kyseiset tulot pysyvät sidottuina käyttötarkoitukseensa.

26 artikla

1. EMOTR:n tukiosaston ja rakennerahastojen määrärahojen sekä tutkimusmäärärahojen siirtämistä talousarvion osastosta toiseen koskevat toisen osan I, II ja III osastossa vahvistetut erityissäännökset.

2. Budjettivallan käyttäjä päättää komission esityksestä määrärahasiirroista, joiden tarkoituksena on käyttää yhteisöjen kolmansien maiden hyväksi myöntämiä lainoja ja lainatakuita koskevaa varausta sekä hätäapua koskevaa varausta. Hätäapua koskevan varauksen käyttämistä koskeva siirtoehdotus on esitettävä erikseen kunkin toimen osalta.

Tässä tapauksessa sovelletaan 24 artiklan 2 ja 3 kohdassa säädettyä menettelyä. Jos budjettivallan käyttäjät eivät hyväksy komission ehdotusta eivätkä pääse kyseisten varausten käyttä-

mistä koskevaan yhteiseen kantaan, ne pidättäytyvät päättämästä määrärahojen siirtoa koskevasta komission ehdotuksesta.

7 LUKU

Moitteettoman varainhoidon periaate

27 artikla

1. Talousarviomäärärahat on käytettävä moitteettoman varainhoidon periaatteen eli taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteiden mukaisesti.

2. Taloudellisuuden periaate edellyttää, että varat, joita toimitelimen käyttää toimintojensa toteuttamiseksi, ovat käytettävissä oikeaan aikaan ja että ne ovat määrältään riittävät, laadultaan asianmukaiset sekä kustannuksiltaan mahdollisimman edulliset.

Tehokkuuden periaatteen tarkoituksena on saavuttaa käytetyillä varoilla parhaat mahdolliset tulokset.

Vaikuttavuuden periaatteen tarkoituksena on saavuttaa toiminnalle asetetut tavoitteet ja siltä odotetut tulokset.

3. Kaikille talousarvion kattamille toiminnan aloille on vahvistettava erityiset mitattavissa ja toteutettavissa olevat, asiaan kuuluvat ja ajallisesti määritetyt tavoitteet. Näiden tavoitteiden toteuttamista valvotaan toiminnoittain vahvistettujen tulosindikaattoreiden avulla, ja menosta vastaavat hallinnot toimittavat tiedot budjettivallan käyttäjälle. Nämä 33 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettavat tiedot toimitetaan vuosittain viipymättä ja ne esitetään myöhemmin alustavan talousarvioesityksen liiteasiakirjoissa.

4. Päätöksenteon tehostamiseksi toimitelimen arvioivat ohjelmia tai toimintoja etu- ja jälkikäteen komission määrittämien suuntaviivojen mukaisesti. Arviointia sovelletaan kaikkiin ohjelmiin ja toimiin, joista aiheutuu huomattavia menoja, ja arviointien tulokset ilmoitetaan menosta vastaaville hallinnoille sekä lainsäädäntö- ja budjettivallan käyttäjille.

28 artikla

1. Jokaiseen lainsäätäjälle esitettävään ehdotukseen, joka saattaa vaikuttaa talousarvioon sekä henkilöstön määrään, on sisällyttävä rahoitus selvitys sekä 27 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu arviointi.

2. Komissio antaa talousarviomenettelyn yhteydessä tarvittavat tiedot määrärahatarpeen kehityksen vertailemiseksi rahoitus selvityksessä annettuihin alustaviin arvioihin. Näihin tietoihin sisältyy tilannekatsaus ja selvitys siitä, miten lainsäätäjän työ ehdotusten käsittelemiseksi on edistynyt. Määrärahatarvetta voidaan tarkistaa perussäädöksen käsittelyn edistymisen mukaan.

3. Väärinkäytösten ja säännönsuojaisuuksien riskien estämiseksi komissio antaa rahoitus selvityksessä tietoja olemassa tai suunnitteilla olevista ehkäisy- ja suojelutoimenpiteistä.

8 LUKU

Seurattavuusperiaate

29 artikla

1. Talousarvion laatimisessa ja toteuttamisessa ja tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan seurattavuusperiaatetta.

2. Talousarvio ja lisätalousarviot julkaistaan lopullisessa muodossaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* Euroopan parlamentin puhemiehen pyynnöstä.

Julkaiseminen suoritetaan kahden kuukauden kuluessa päivästä, jona talousarvion lopullinen vahvistaminen on todettu.

Konsolidoitu tilinpäätös julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*. Myös toimielinten taloushallintoa koskevat kertomukset julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

30 artikla

1. Talousarvioon kuuluu liitteenä selvitys lainoista, joita yhteisöt ovat antaneet tai ottaneet kolmansien osapuolten hyväksi.

2. Ulkoisiin toimiin liittyvät takuurahaston toimenpiteet esitetään tilinpäätöksessä.

III OSASTO

TALOUSARVION LAATIMINEN JA RAKENNE

1 LUKU

Talousarvion laatiminen

31 artikla

Euroopan parlamentti, neuvosto, Euroopan yhteisöjen tuomioistuin, tilintarkastustuomioistuin, talous- ja sosiaalikomitea, alueiden komitea, oikeusasiamies ja Euroopan tietosuojavaltuutettu laativat ennakoarvion menoistaan ja tuloistaan tulevaa varainhoitovuotta varten ja toimittavat sen komissiolle joka vuosi ennen 1 päivää heinäkuuta.

Kyseiset toimielimet toimittavat ennakoarvionsa tiedoksi myös budjettivallan käyttäjälle joka vuosi ennen 1 päivää heinäkuuta. Komissio laatii oman ennakoarvionsa ja toimittaa sen budjettivallan käyttäjälle ennen mainittua päivää.

Omaa ennakoarviotaan laatiessaan komissio käyttää 32 artiklassa mainittuja tietoja.

32 artikla

Jokainen 185 artiklassa tarkoitettu elin toimittaa oman perustamissääöksensä mukaisesti komissiolle vuosittain ennen 1 päivää huhtikuuta ennakoarvion menoistaan ja tuloistaan ja sen mukana henkilöstötaulukon sekä työohjelmansa.

Komissio toimittaa nämä asiakirjat budjettivallan käyttäjälle tiedoksi muissa paitsi 46 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan d alakohdassa säädettyssä tapauksessa.

33 artikla

1. Komissio toimittaa alustavan talousarvioesityksen neuvoston käsiteltäväksi joka vuosi viimeistään 1 päivänä syyskuuta. Alustava talousarvioesitys toimitetaan samanaikaisesti Euroopan parlamentille.

Alustava talousarvioesitys käsittää yhteenvedon yhteisöjen menoista ja tuloista sekä 31 artiklassa tarkoitettujen ennakoarviot.

2. Komissio liittää alustavaan talousarvioesitykseen:

- a) selvityksen kuluneen varainhoitovuoden taloushallinnosta sekä tilanteesta maksattamatta olevien sitoumusten osalta;
- b) tarvittaessa lausunnon muiden toimielinten ennakoarvioista; lausunnossa voi olla asianmukaisesti perusteltuja poikkeavia arvioita;
- c) tarpeellisiksi katsottuja valmisteluasiakirjoja, jotka koskevat toimielinten henkilöstötaulukkoja ja avustuksia, joita komissio myöntää 185 artiklassa tarkoitetuille elimille ja Eurooppa-kouluille;
- d) tietoja kaikkien ennalta vahvistettujen tavoitteiden toteuttamisesta toimintokohtaisesti sekä indikaattoreilla mitatuista uusista tavoitteista. Arviointien tuloksia tarkastellaan ja käytetään niiden hyötyjen osoittamiseksi, joita ehdotetulla talousarviolla koskevalla muutoksella voidaan saada aikaan.

34 artikla

1. Komissio voi omasta aloitteestaan tai muiden toimielinten pääluokan osalta näiden pyynnöstä saattaa neuvoston käsiteltäväksi oikaisukirjelmän, jolla muutetaan alustavaa talousarvioesitystä sellaisten tietojen perusteella, jotka eivät olleet tiedossa sitä laadittaessa.

2. Lukuun ottamatta poikkeustilanteita tai jos toimielimet toisin sopivat, komission on toimitettava oikaisukirjelmä neu-

voston käsiteltäväksi vähintään 30 päivää ennen talousarvioesityksen ensimmäistä käsittelyä Euroopan parlamentissa. Neuvoston on toimitettava talousarvioesitystä koskeva oikaisukirjelmä Euroopan parlamentin käsiteltäväksi vähintään 15 päivää ennen mainittua ensimmäistä käsittelyä.

35 artikla

1. Neuvosto hyväksyy talousarvioesityksen Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 272 artiklan 3 kohdassa ja Euroopan atomienergiäjärjestön perustamissopimuksen 177 artiklan 3 kohdassa määrätyn menettelyn mukaisesti.

2. Neuvosto toimittaa talousarvioesityksen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi viimeistään talousarvion toteuttamista edeltävän vuoden lokakuun 5 päivänä. Neuvosto liittyy siihen perustelut ja täsmentää syyt, jos se poikkeaa alustavasta talousarvioesityksestä.

36 artikla

1. Euroopan parlamentin puhemies toteaa talousarvion lopullisesti vahvistetuksi Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 272 artiklan 7 kohdassa ja Euroopan atomienergiäjärjestön perustamissopimuksen 177 artiklan 7 kohdassa määrätyn menettelyn mukaisesti.

2. Kun talousarvio on todettu lopullisesti vahvistetuksi, kullakin jäsenvaltiolla on seuraavan varainhoitovuoden 1 päivästä tammikuuta alkaen tai siitä päivästä alkaen, jona talousarvion lopullinen vahvistaminen todetaan, jos tämä tapahtuu myöhemmin, velvollisuus asettaa yhteisöjen käytettäväksi maksut, jotka on suoritettava yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen soveltamisesta annetussa neuvoston asetuksessa vahvistetuilla edellytyksin.

37 artikla

1. Komissio voi tehdä alustavia lisätalousarvioesityksiä väistämättömissä, poikkeuksellisissa tai odottamattomissa olosuhteissa.

Edellisessä 1 alakohdassa tarkoitetuissa olosuhteissa laaditut, alustavia lisätalousarvioesityksiä koskevat muiden toimielinten pyynnöt toimitetaan komissiolle.

2. Komissio toimittaa neuvoston käsiteltäväksi vuoden kaikki alustavat lisätalousarvioesitykset viimeistään 1 päivänä syyskuuta, poikkeustilanteita lukuun ottamatta. Se voi liittää lausunnon muiden toimielinten laatimiin alustaviin lisätalousarvioesityksiin.

3. Budjettivallan käyttäjä käsittelee asian ottaen huomioon sen kiireellisyyden.

38 artikla

1. Jos neuvosto saa käsiteltäväkseen alustavan lisätalousarvioesityksen, se laatii esityksen lisätalousarvioksi 35 ja 37 artiklan mukaisesti.

2. Lisätalousarvioihin sovelletaan 35 ja 36 artiklan säännöksiä, aikataulua koskevia säännöksiä lukuun ottamatta. Lisätalousarviot on perusteltava viittaamalla siihen talousarvioon, jonka arvioita niillä muutetaan.

39 artikla

Komissio ja budjettivallan käyttäjä voivat sopia siitä, että tiettyjä ennakkoarvioiden toimittamiseen sekä alustavan talousarvioesityksen ja talousarvioesityksen hyväksymiseen ja toimittamiseen liittyviä päivämääriä aikaistetaan. Tällainen järjestely ei kuitenkaan voi johtaa siihen, että näiden tekstien tarkasteluun Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 272 artiklassa ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 177 artiklassa asetetut määräajat lyhenevät tai pitenevät.

2 LUKU

Talousarvion rakenne ja esitystapa

40 artikla

Talousarvioon kuuluu:

- a) yhteenveto tuloista ja menoista;
- b) kunkin toimielimen pääluokat, jotka on jaoteltu tulo- ja menotaulukoihin.

41 artikla

1. Budjettivallan käyttäjä luokittelee komission tulot sekä muiden toimielinten tulot ja menot niiden lajin tai käyttötarkoituksen mukaan osastoihin, lukuihin, momentteihin ja alamomentteihin.

2. Komission pääluokan menotaulukko perustuu budjettivallan käyttäjän vahvistamaan budjettinimikkeistöön, jossa menot luokitellaan niiden käyttötarkoituksen mukaan.

Osasto vastaa toimintalohkoa ja luku pääsääntöisesti toimintoa.

Kussakin osastossa voi olla toimintamäärärahoja ja hallintomäärärahoja.

Osaston sisällä hallintomäärärahat kootaan yhteen lukuun.

42 artikla

Talousarvio ei saa sisältää negatiivisia tuloja.

Yhteisöjen omien varojen järjestelmästä tehdyn neuvoston päätöksen nojalla perityt omat varat ovat nettomääräisiä, ja ne merkitään talousarvion tuloja koskevaan yhteenvetoon nettomääräisinä.

43 artikla

1. Jokaiseen talousarvion pääluokkaan voi kuulua osasto "alustavat määrärahat". Tähän osastoon otetaan määrärahoja kahdessa seuraavassa tapauksessa:

- a) kyseiseltä toimenpiteeltä puuttuu perussäädös talousarviota laadittaessa;
- b) on vahvoja epäilyjä määrärahojen riittävydestä tai mahdollisuudesta toteuttaa kyseisiin budjettikohtiin otettuja määrärahoja moitteettoman varainhoidon mukaisin edellytyksin.

Tämän osaston määrärahoja voidaan käyttää ainoastaan 24 artiklassa säädetyn menettelyn mukaan tehdyn määrärahasiirron jälkeen.

2. Jos toteuttamisessa ilmenee vakavia vaikeuksia, komissio voi varainhoitovuoden kuluessa ehdottaa määrärahojen siirtämistä osastoon "alustavat määrärahat". Budjettivallan käyttäjä päättää näistä siirroista 24 artiklassa säädetyn edellytyksin.

44 artikla

Komission talousarvion pääluokkaan voi kuulua "negatiivinen varaus", jonka enimmäismäärä on 200 miljoonaa euroa. Tämä varaus, joka otetaan erilliseen osastoon, voi koskea sekä maksusitoumusmäärärahoja että maksuumäärärahoja.

Varaus on otettava käyttöön ennen varainhoitovuoden loppua 22, 23 ja 25 artiklassa säädetyn menettelyn mukaan tehtävällä määrärahasiirrolla.

45 artikla

1. Komissiota koskevassa talousarvion pääluokassa on kaksi seuraavaa varausta:

- a) kolmansien maiden hyväksi annettavaa hätäapua koskeva varaus;
- b) yhteisöjen kolmansien maiden hyväksi toteutettavia toimia varten myöntämiä lainoja ja lainatukuja koskeva varaus.

2. Edellä 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettujen varauksen perustamista, käyttöä ja rahoitusta koskevista edellytyksistä säädetään talousarvion kurinalaisuudesta annetussa neuvoston asetuksessa ja yhteisöjen omia varoja koskevasta järjestelmästä tehdyn päätöksen soveltamisesta annetussa neuvoston asetuksessa.

46 artikla

1. Talousarviossa esitetään:

1. tuloja ja menoja koskevassa yhteenvedossa:

- a) yhteisöjen arvioidut tulot asianomaisen varainhoitovuoden aikana;
- b) edellisen varainhoitovuoden arvioidut tulot sekä varainhoitovuoden $n - 2$ tulot;
- c) asianomaisen varainhoitovuoden maksusitoumus- ja maksuumäärärahat;
- d) edellisen varainhoitovuoden maksusitoumus- ja maksuumäärärahat;
- e) varainhoitovuoden $n - 2$ aikana sidotut ja maksetut menot;
- f) yhteenveto niiden tulevina varainhoituvuosina suoritettavien maksujen erääntymisaikatauluista, jotka perustuvat aiempina varainhoituvuosina tehtyihin talousarviositoumuksiin;
- g) asianmukainen selvitysosa kustakin alajaottelusta;

2. kunkin toimielimen pääluokassa esitetään 1 alakohdassa olevan rakenteen mukaisesti tulot ja menot ja asianmukainen selvitysosa kustakin alajaottelusta sekä niiden tulevina varainhoituvuosina suoritettavien maksujen erääntymisaikataulut, jotka perustuvat aiempina varainhoituvuosina tehtyihin talousarviositoumuksiin.

Tulevien varainhoituvuosien vuotuinen maksuumääräraha-tarve suhteessa varainhoitovuoden maksusitoumusmäärärahoihin esitetään tiedoksi talousarvion selvitysosassa olevassa maksujen erääntymisaikataulussa;

3. henkilöstön osalta:

- a) henkilöstötaulukko, jossa vahvistetaan talousarvion jokaisen pääluokan osalta toimien määrä palkkaluokittain kullakin ura-alueella ja kussakin virkaryhmässä, sekä talousarvion määrärahojen perusteella hyväksytyjen vakinaisten ja väliaikaisten toimien määrä;
- b) henkilöstötaulukko, joka käsittää tutkimuksen ja teknologisen kehittämisen määrärahoista rahoitettavan suoran tutkimustoiminnan henkilöstön, ja henkilöstötaulukko, joka käsittää samoista määrärahoista rahoitettavan epäsuoran tutkimustoiminnan henkilöstön; taulukot jaotellaan palkkaluokittain ja ura-alueittain ja niissä erotellaan talousarvion määrärahojen perusteella hyväksytyt vakinaiset ja väliaikaiset toimet;
- c) tieteellisen ja teknisen henkilöstön osalta jakauma voidaan esittää palkkaluokittain kussakin talousarviossa määritettyjen ehtojen mukaisesti. Henkilöstötaulukossa on eriteltävä ne tieteellisesti tai teknisesti erityisen pätevät henkilöt, joille myönnetään Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavissa henkilöstösäännöissä ja näiden yhteisöjen muuhun henkilöstöön

sovellettavissa palvelussuhteen ehtoissa, jäljempänä 'henkilöstösäännöt', olevien erityissäännösten mukaisia erityisasetuksia;

- d) henkilöstötaulukko, jossa vahvistetaan toimien määrä palkkaluokittain ja ura-alueittain kunkin 185 artiklassa tarkoitettujen elimen osalta, joka saa avustusta talousarviosta. Henkilöstötaulukoissa esitetään varainhoitovuodeksi hyväksytyjen toimien määrän rinnalla vastaava luku edelliseltä varainhoitovuodelta;

4. lainanotto- ja lainanantotoimenpiteiden osalta:

- a) yleisessä tulotaulukossa kyseisiä toimenpiteitä vastaavat budjettikohdat, joihin otetaan mahdolliset maksusuoritukset niiltä edunsaajilta, jotka ovat aluksi laiminlyöneet niille kuuluvat maksut, minkä vuoksi on ollut tarpeen ottaa käyttöön niin sanottu suoritusmaksu. Nämä kohdat varustetaan merkinnällä "pro memoria" (p.m.) ja niihin liitetään tarpeelliset selvitykset;
- b) komission pääluokassa:
- i) budjettikohdat, joilla on Euroopan yhteisöjen suoritusmaksu kyseisten toimenpiteiden osalta. Näissä kohdissa on merkintä "pro memoria" (p.m.), kunnes ilmenee todellinen menoerä, joka on katettava lopullisesta talousarviosta;
- ii) selvitysosat, joista ilmenevät perussäädöksen viitetiedot ja suunniteltujen toimien laajuus ja kesto sekä niiden toteuttamiseen myönnetty Euroopan yhteisöjen rahoitusmaksu;
- c) komission pääluokkaan tiedoksi liitetyssä asiakirjassa:
- i) vireillä olevat pääomaoperaatiot ja velanhoitoon liittyvät toimet;
- ii) asianomaisen varainhoitovuoden pääomaoperaatiot ja velanhoito;

5. ne tulo- ja menupuolen budjettikohdat, jotka tarvitaan Euroopan yhteisöjen kolmansien maiden hyväksi myöntämiä lainoja ja lainatakuita koskevan varauksen sekä takuurahaston täytäntöönpanoa varten.

2. Edellä 1 kohdassa mainittujen asiakirjojen lisäksi budjettivallan käyttäjä voi lisätä talousarvion liitteeksi minkä tahansa muun asiaa koskevan asiakirjan.

47 artikla

1. Edellä 46 artiklan 1 kohdan 3 alakohdassa esitetty henkilöstötaulukko muodostaa kussakin toimielimessä tai muussa elimessä ehdottoman ylärajan nimityksille.

Kukin toimielin tai muu elin voi kuitenkin tehdä sille myönnettyjen toimien puitteissa henkilöstötaulukkoihinsa muutoksia, jotka koskevat enintään 10:tä prosenttia toimista, palkkaluokkiin A 1, A 2 ja A 3 kuuluvia toimia lukuun ottamatta, edellyttäen, että:

- a) ne eivät vaikuta täyttämään varainhoitovuotta vastaavien henkilöstömäärärahojen määrään, ja
- b) ne eivät ylitä henkilöstötaulukossa myönnettyjen toimien kokonaismäärää.

Kolme viikkoa ennen toisessa alakohdassa tarkoitettujen muutosten tekemistä kukin toimielin ilmoittaa budjettivallan käyttäjälle aikeistaan. Asianmukaisesti perustelluista syistä, jotka jompikumpi budjettivallan käyttäjä ottaa esille edellä mainitussa määräajassa, toimielimet pidättyvät muutoksista ja sovelletaan tavanomaista menettelyä.

2. Edellä 1 kohdan ensimmäisestä alakohdasta poiketen osittaiset toimet, jotka nimittävä viranomainen on hyväksynyt henkilöstösääntöjen mukaisesti, voidaan korvata muilla nimityksillä.

IV OSASTO

TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN

1 LUKU

Yleiset säännökset

48 artikla

1. Komissio toteuttaa talousarvion tuloja ja menoja tämän asetuksen mukaisesti, omalla vastuullaan ja annettujen määrärahojen rajoissa.

2. Jäsenvaltiot toimivat yhteistyössä komission kanssa siten, että määrärahat käytetään moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti.

49 artikla

1. Talousarvioon yhteisöjen toimintaa varten osoitettuja määrärahoja voidaan käyttää vasta kun on annettu perussäädös. Samoin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (jäljempänä "SEU") V ja VI osaston määräysten täytäntöönpanosta aiheutuvien, Euroopan yhteisöjen talousarvioon otettavien toimintamenojen toteuttaminen edellyttää, että sitä ennen on annettu perussäädös.

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja Euroopan atomienergiajärjestöstä tehdyn sopimuksen sekä SEU:n V ja VI osaston määräysten soveltamisen alalla "perussäädös" on johdet-

tuun oikeuteen kuuluva säädös, joka muodostaa yhteisön tai unionin toiminnan ja sitä vastaavan, talousarvioon otetun menon käytön oikeudellisen perustan. Suositukset ja lausunnot, päätöslauselmat, päätelmät, julistukset ja muut säädökset, joilla ei ole oikeudellisia vaikutuksia, eivät ole tässä artiklassa tarkoitettuja perussäädöksiä.

Komissio vahvistaa soveltamissäännöissä luettelon, jossa esitetään, missä muodossa Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja Euroopan atomienergiajärjestön perustamissopimuksen nojalla annetut perussäädökset voivat olla, sekä SEU:n V ja VI osaston asiaa koskevan soveltamisen alan osalta.

2. Ilman perussäädöstä, edellyttäen, että rahoitettavat toimet kuuluvat yhteisön tai unionin toimivaltaan, voidaan kuitenkin käyttää:

- a) määrärahat kokeiluluonteisiin pilottihankkeisiin, joiden tarkoituksena on toiminnan toteutettavuuden ja sen hyödyllisyyden selvittäminen. Vastaavat maksusitoumusmäärärahat voidaan ottaa talousarvioon vain kahdeksi peräkkäiseksi varainhoitovuodeksi;
- b) määrärahat toimintaan, jolla valmistellaan yhteisön tulevia toimia koskevia ehdotuksia. Valmistelutoimissa noudatetaan yhdenmukaista lähestymistapaa, ja ne voivat olla muoltaan erilaisia. Vastaavat maksusitoumusmäärärahat voidaan ottaa talousarvioon enintään kolmeksi peräkkäiseksi varainhoitovuodeksi. Lainsäädäntömenettely on saatettava päätökseen ennen kolmannen varainhoitovuoden päättymistä. Lainsäädäntömenettelyn aikana määrärahojen sitomisessa on otettava huomioon valmistelutoimen erityispiirteet suunniteltujen toimintojen, tavoitteiden ja edunsaajien osalta. Näin ollen ei suoritettujen varojen määrä voi suuruudeltaan vastata lopullisen toiminnan rahoittamiseen tarkoitettuja varoja.

Alustavan talousarvioesityksen yhteydessä komissio esittää budjettivallan käyttäjälle a ja b alakohdassa tarkoitetuista toimista kertomuksen, johon sisältyy tulosten arviointi sekä arvio suunnitelluista jatkotoimista;

- c) määrärahat kertaluonteisiin tai pysyviin toimiin, joita komissio toteuttaa niiden tehtävien perusteella, jotka Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja Euroopan atomienergiajärjestöstä tehdyn sopimuksen nojalla johtuvat sen muista institutionaalisista oikeuksista kuin b alakohdassa tarkoitettua lainsäädännöllisestä aloiteoikeudesta sekä sille suoraan perustamissopimusten nojalla kuuluvasta erityisestä toimivallasta ja jotka luetellaan soveltamissäännöissä;
- d) määrärahat kunkin hallinnollisesti itsenäisen toimielimen toimintaan.

50 artikla

Komissio tunnustaa muiden toimielinten toimivallan toteuttaa niitä koskevia talousarvion pääluokkia.

51 artikla

Komissio ja muut toimielimet voivat siirtää talousarvion toteuttamisvaltuuksia yksiköidensä sisällä tässä asetuksessa sekä toimielinten työjärjestyksissä määritettyjen edellytysten mukaisesti ja valtuutusasiakirjassa vahvistamisrajoissa. Valtuutetut voivat toimia ainoastaan heille erikseen myönnettyjen valtuutusten rajoissa.

52 artikla

1. Taloushallinnon henkilöstö ei saa ryhtyä sellaisiin talousarvion toteuttamista koskeviin toimiin, joiden yhteydessä saattaa syntyä ristiriita hänen omien etujensa ja yhteisön etujen välille. Ristiriitatapauksessa kyseisen toimijan on pidättäydyttävä toimista ja jätettävä asia toimivaltaisen viranomaisen ratkaistavaksi.

2. Eturistiriita vallitsee silloin, jos jonkun talousarvion toteuttamisesta vastaavan toimijan tai sisäisen tarkastajan tehtävien puolueeton hoitaminen vaarantuu perhe- tai tunnesiteisiin, poliittiseen tai kansalliseen yhteenkuuluvuuteen tai taloudellisiin etuihin liittyvästä tai mistä tahansa muusta syystä, jossa asianomaisella ja edunsaajalla yhteinen etu.

2 LUKU

Toteuttamistavat

53 artikla

1. Komissio toteuttaa talousarviota:

- a) keskitetysti;
- b) yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa tai hajautetusti; tai
- c) yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa.

2. Kun komissio toteuttaa talousarviota keskitetysti, toteuttamistehtävät suoritetaan joko suoraan sen yksiköissä tai siten, että toimeenpanovalta siirretään 54–57 artiklan säännösten mukaisesti.

3. Kun komissio toteuttaa talousarviota yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, talousarvion toteuttamistehtävät siirretään jäsenvaltioille toisen osan I ja II osaston säännösten mukaisesti.

4. Kun komissio toteuttaa talousarviota hajautetusti, talousarvion toteuttamistehtävät siirretään kolmansille maille toisen osan IV osaston säännösten mukaisesti.

5. Kun toteuttaminen tapahtuu yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa tai hajautetusti, komissio toteuttaa tilien tarkastamisen ja hyväksymismenettelyjä tai tekee rahoituskorjauksia varmistaakseen, että varat käytetään asiaan sovellettavan lainsäädännön mukaisesti ja että sen on mahdollista kantaa lopullinen vastuu talousarvion toteuttamisesta Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 274 artiklan ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 179 artiklan mukaisesti.

6. Edellä 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuissa talousarvion toteuttamistavoissa jäsenvaltiot ja kolmannet maat tarkastavat säännöllisesti, että Euroopan yhteisöjen talousarviosta rahoitettavat toimet on toteutettu oikein.

Ne toteuttavat toimenpiteitä estääkseen sääntöjenvastaisuudet ja petokset ja ryhtyvät tarvittaessa oikeustoimiin periäkseen takaisin aiheettomasti maksetut varat.

7. Kun komissio toteuttaa talousarviota yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa, eräät toteuttamistehtävät on uskottu kansainvälisille järjestöille soveltamissäännöissä määriteltyjen edellytysten mukaisesti.

Nämä järjestöt soveltavat kirjanpidossa, tilintarkastuksessa ja julkisten hankintojen valvonnassa standardeja, jotka antavat samat takeet kuin kansainvälisesti tunnustetut standardit.

54 artikla

1. Komissio ei saa siirtää kolmansille osapuolille perustamis- sopimusten mukaisia toimeenpanovaltuuksiaan, jos niihin sisältyy poliittisia valintoja edellyttävää laajaa harkintavaltaa. Kolmansille osapuolille siirretyt toteuttamistehtävät on määriteltävä tarkasti ja niiden käyttöä on kokonaisuudessaan valvottava.

2. Toteuttaessaan talousarviota keskitetysti 53 artiklan 2 kohdan mukaisesti komissio voi edellä 1 kohdassa säädetyn rajoituksin siirtää julkisen vallan tehtäviä, kuten talousarvion toteuttamiseen liittyviä tehtäviä:

- a) jäljempänä 55 artiklassa tarkoitetuille yhteisön oikeuden mukaisille virastoille, jäljempänä 'toimeenpanovirastot';
- b) jäljempänä 185 artiklassa tarkoitetuille yhteisöjen perustamille elimille edellyttäen, että tehtävä on sopusoinnussa elimelle perussäädöksessä säädetyn tehtävän kanssa;
- c) kansallisille julkisoikeudellisille yhteisöille tai yksityisoikeudellisille yhteisöille, jotka suorittavat julkisen palvelun tehtäviä ja jotka esittävät riittävät rahoitustakuut ja noudattavat soveltamissäännöissä säädettyjä edellytyksiä. Näiden yhteisöjen toteutettavaksi voidaan antaa tehtäviä ainoastaan
  - i) jos siirtämismahdollisuudesta ja kyseisten yhteisöjen valintaperusteista on säädetty kyseisen ohjelman tai toiminnan perussäädöksessä; ja
  - ii) jos talousarvion toteuttamista koskevien tehtävien siirtäminen vastaa moitteettoman varainhoidon ennalta tehtyyn analyysiin perustuvia tarpeita ja sillä varmis-

tetaan syrjimättömyyden periaatteen noudattaminen ja yhteisön toiminnan näkyvyys. Näin uskotut toteuttamistehtävät eivät saa johtaa eturistiriitaan.

3. Kun toteuttamistehtäviä suorittavat 2 kohdassa tarkoitettut yhteisöt tai elimet, ne tarkastavat säännöllisesti, että talousarviosta rahoitettavat toimet on toteutettu oikein.

Nämä elimet toteuttavat toimenpiteitä estääkseen sääntöjenvastaisuudet ja petokset ja ryhtyvät tarvittaessa oikeustoimiin periäkseen takaisin menetetyt, aiheettomasti maksetut tai väärinkäytetyt varat.

55 artikla

1. Toimeenpanovirastot ovat yhteisön oikeuden mukaisia komission päätöksellä perustettuja oikeushenkilöitä, joille voidaan siirtää kokonaan tai osittain yhteisön ohjelman tai hankkeen toimeenpano komission puolesta ja komission vastuulla toimeenpanovirastojen perustamista ja niiden toimintaa koskevat edellytykset ja yksityiskohtaiset säännöt määrittävien yhteisön ohjelmien hallinnointiin liittyvien tiettyjen tehtävien toteuttamisesta vastaavien toimeenpanovirastojen perussäännöstä annetun neuvoston asetuksen mukaisesti.

2. Vastaavien toimintamäärärahojen toteuttamista koskeva toimivalta siirretään viraston johtajalle.

56 artikla

1. Päätöksissä, joilla toteuttamistehtäviä siirretään 54 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuille yhteisöille tai elimille taikka virastoille, on oltava kaikki asianmukaiset säännökset toteutettavien toimien avoimuuden varmistamiseksi sekä ainakin seuraavat järjestelyt:

- a) avoimet, syrjimättömät ja kaikki eturistiriidat poissulkevat, julkisia hankintoja ja avustusten myöntämistä koskevat osaston V ja vastaavasti osaston VI mukaiset menettelyt;
- b) hallinnointitoimien tehokas sisäinen valvontajärjestelmä;
- c) kirjanpito näistä toimista sekä sellaiset tilinpäätösmenettelyt, joiden avulla voidaan varmistua yhteisöjen varojen käytön moitteettomuudesta ja joita soveltamalla yhteisön tilit ilmentävät varojen todellista käyttöastetta;
- d) riippumaton ulkoinen tarkastus;
- e) yleisöllä on oikeus tutustua tietoihin yhteisön säännöstössä säädetyllä tasolla.

2. Komissio voi tunnustaa 54 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen kansallisten yhteisöjen valvonta- ja laskentajärjestelmät ja hankintamenettelyt omien sääntöjensä mukaisiksi ottaen tällöin huomioon kansainvälisesti hyväksytyt standardit.

3. Komissio huolehtii muille siirrettyjen tehtävien toteuttamisen valvonnasta, arvioinnista ja tarkastuksesta. Komissio ottaa huomioon valvontajärjestelmien vastaavuuden suorittaessaan tarkastuksiaan omia valvontajärjestelmiään käyttäen.

57 artikla

1. Komissio ei saa siirtää talousarviosta peräisin olevien varojen käyttöön liittyviä tehtäviä, mukaan lukien maksu- ja perintätehtäviä ulkopuolisille yksityisoikeudellisille yksiköille tai yhteisöille paitsi, jos nämä ovat 54 artiklan 2 kohdan c alakohdan säännösten mukaisia, julkisen palvelun tehtäviä suorittavia yhteisöjä.

2. Ulkopuolisille yksityisoikeudellisille yksiköille tai yhteisöille voidaan siirtää sopimuksella ainoastaan teknisiä asiantuntijatehtäviä sekä sellaisia hallinto-, valmistelu- ja avustustehtäviä, joiden suorittaminen ei edellytä julkisen vallan eikä arviointiin tai asianmukaisuuteen liittyvän harkintavallan käyttöä; poikkeuksen muodostavat julkisen palvelun tehtäviä suorittavat yhteisöt.

3 LUKU

Taloushallinnon henkilöstö

1 Jakso

Tehtävien eriyttämisen periaate

58 artikla

Tulojen ja menojen hyväksyjä ja tilinpitäjä hoitavat eri tehtäviä, joita ei voi yhdistää keskenään.

2 Jakso

Tulojen ja menojen hyväksyjä

59 artikla

1. Tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävistä vastaa toimielin.

2. Kukin toimielin määrittää sisäisissä hallintoa koskevissa säännöissään sen henkilöstötason, joka saadaan valtuuttaa tulojen ja menojen hyväksyjän tehtäviin noudattaen työjärjestyksessään määrättyjä edellytyksiä, tehtävien laajuuden sekä valtuutettujen mahdollisuuden siirtää valtuutusta.

3. Tulojen ja menojen hyväksyjän tehtäviä voidaan siirtää ja siirrettyjä tehtäviä siirtää edelleen ainoastaan henkilöstösääntöjen tai muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen alaisina oleville henkilöille.

4. Valtuutetut ja edelleenvaltuutetut tulojen ja menojen hyväksyjät saavat toimia vain valtuutus- tai edelleenvaltuutusasiakirjassaan määrättyissä rajoissa. Toimivaltaisen valtuutetun

ja edelleenvaltuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän avustajana hänen tehtävissään voi toimia yksi tai useampi henkilö, jonka tehtävänä on suorittaa ensiksi mainitun vastuulla tiettyjä talousarvion toteuttamiseksi ja tilinpäätöksessä tarvittavia toimia.

60 artikla

1. Tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävänä on käsitellä toimielimensä tuloja ja menoja moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti ja huolehtia siitä, että käsittely on laillista ja asianmukaista.

2. Menojen toteuttamiseksi valtuutettu ja edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä tekee talousarviositoumuksia ja oikeudellisia sitoumuksia, vahvistaa menoja, hyväksyy niitä maksettavaksi ja valmistelee määrärahojen käyttöä.

3. Tulojen toteuttamiseen kuuluu saamisenusteiden laatiminen, perittävien maksujen vahvistaminen sekä perintämääräysten lähettäminen. Tulojen käsittelyyn voi kuulua myös vahvistetuista saatavista luopuminen.

4. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä laatii toimielimen vahvistamien vähimmäissääntöjen mukaisesti ja ottaen huomioon toimintaympäristön ja rahoitettavien toimien luonteeseen liittyvät riskit, organisaatorakenteen sekä tehtävien toteuttamiseen soveltuvat hallinnointia ja sisäistä valvontaa koskevat järjestelmät ja menettelyt, mukaan luettuna tarvittaessa tarkastaminen jälkikäteen. Ennen toimen hyväksymistä sen toiminnalliset ja taloudelliset näkökohdat tarkastetaan; toimen aloittanut henkilö ei saa toimia tarkastajana. Toimen aloittaminen ja sen tarkastaminen etukäteen ja jälkikäteen on pidettävä erillään.

5. Taloustapahtumia valvovalla henkilöllä on oltava tehtäviensä edellyttämä ammatillinen pätevyys. Hänen on noudatettava kyseisen toimielimen vahvistamaa johtosääntöä.

6. Jos toimien taloushallintoon ja valvontaan osallistuva henkilö katsoo, että päätös, jonka hänen esimiehensä antaa hänen täytäntöönpantavakseen tai hyväksyttäväkseen, on sääntöjenvastainen tai vastoin moitteettoman varainhoidon periaatteita tai ammatillisia sääntöjä, joita hänen on noudatettava, hänen on ilmoitettava asiasta kirjallisesti valtuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle ja, jos tämä ei puutu asiaan, 66 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu elimelle. Jos kyseessä on laiton toiminta, petos tai lahjonta, joka saattaa vahingoittaa yhteisön etuja, hänen on ilmoitettava asiasta voimassa olevassa lainsäädännössä nimetyille viranomaisille ja elimille.

7. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä laatii toimielimelleen vuosittain toimintakertomuksen tehtäviensä suorittamisesta. Kertomus sisältää taloutta ja hallinnointia koskevat tiedot

ja siitä käy ilmi, vastaavatko hänen saavuttamansa tulokset asetettuja tavoitteita, millaisia riskejä tehtäviin liittyy, miten hänen käyttöönsä asetetut varat on käytetty ja miten sisäinen valvontajärjestelmä toimii. Sisäinen tarkastaja tutustuu vuosittain annettavaan toimintakertomukseen sekä muihin yksilöityihin tietoihin. Komissio toimittaa vuosittain viimeistään 15 päivänä kesäkuuta budjettivallan käyttäjälle yhteenvetoon edellisen vuoden toimintakertomuksista.

3 Jakso

Tilinpitäjä

61 artikla

1. Kukin toimielin nimeää tilinpitäjän, jolla on seuraavat tehtävät:

- a) maksujen moitteeton suorittaminen, tulojen kantaminen ja vahvistettujen saamisten perintä;
- b) tilinpäätöksen laatiminen ja esittäminen VII osaston mukaisesti;
- c) kirjanpito VII osaston mukaisesti;
- d) kirjanpidossa noudatettavien sääntöjen ja menetelmien sekä tililuettelon määrittäminen VII osaston mukaisesti;
- e) kirjanpitojärjestelmien määrittäminen ja hyväksyminen sekä tarvittaessa sellaisten tulojen ja menojen hyväksyjän määrittämien järjestelmien hyväksyminen, joiden tarkoituksena on tuottaa tai perustella kirjanpitotietoja;
- f) kassanhallinta.

2. Tilinpitäjä saa tulojen ja menojen hyväksyjiltä kaikki näiden luotettaviksi vahvistamat tiedot, joita tarvitaan, jotta tilinpäätöksessä voidaan antaa oikea kuva yhteisöjen varallisuudesta ja talousarvion toteuttamisesta.

3. Jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, yksin tilinpitäjällä on toimivalta hoitaa raha- tai muita varoja. Hän on vastuussa niiden säilyttämisestä.

62 artikla

Tilinpitäjä voi tehtäviensä suorittamiseksi siirtää joitakin niistä henkilöstösääntöjen alaisille henkilöille, jotka toimivat hänen alaisuudessaan.

Heille siirretyt tehtävät määritellään valtuutusasiakirjassa.

4 Jakso

Ennakoiden hoitaja

63 artikla

Vähäisten menojen maksamista ja muita kuin omia varoja koskevien tulojen kantamista varten voidaan perustaa ennakotilejä, joihin toimielimen tilinpitäjä hankkii varat ja joista vastaavat toimielimen tilinpitäjän nimeämät ennakoiden hoitajat.

4 LUKU

Taloushallinnon henkilöstön vastuualueet

1 Jakso

Yleiset säännöt

64 artikla

1. Nimittävä viranomainen voi milloin tahansa päättää peruuttaa väliaikaisesti tai lopullisesti valtuutettujen ja edelleenvaltuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien valtuutuksen tai edelleenvaltuutuksen sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollisten kurinpidollisten toimenpiteiden toteuttamista.

2. Nimittävä viranomainen voi milloin tahansa päättää pidättää tilinpitäjän väliaikaisesti tai lopullisesti virantoimituksesta sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollisten kurinpidollisten toimenpiteiden toteuttamista.

3. Nimittävä viranomainen voi milloin tahansa päättää pidättää ennakoiden hoitajat väliaikaisesti tai lopullisesti virantoimituksesta sanotun kuitenkaan rajoittamatta mahdollisten kurinpidollisten toimenpiteiden toteuttamista.

65 artikla

1. Tämän luvun säännökset eivät rajoita rikosoikeudellista vastuuta, joka 64 artiklassa tarkoitettulle henkilöstölle saattaa langeta asiaan sovellettavan kansallisen lainsäädännön perusteella sekä Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista ja Euroopan yhteisöjen tai jäsenvaltioiden virkamiesten lahjonnan torjumista koskevien säännösten perusteella.

2. Tulojen ja menojen hyväksyjään, tilinpitäjään tai ennakoiden hoitajaan voidaan kohdistaa kurinpitomenettely ja hänet voidaan saattaa korvausvelvolliseksi henkilöstösääntöjen ehtojen mukaisesti sanotun kuitenkaan rajoittamatta 66, 67 ja 68 artiklan soveltamista. Yhteisön etuja haittaava laiton toiminta,

petos tai lahjonta saatetaan voimassa olevassa lainsäädännössä nimetyin viranomaisen tai elimen käsiteltäväksi.

2 Jakso

Valtuutettuihin ja edelleenvaltuutettuihin tulojen ja menojen hyväksyjiin sovellettavat säännöt

66 artikla

1. Tulojen ja menojen hyväksyjä voidaan saattaa taloudelliseen vastuuseen henkilöstösääntöjen ehtojen mukaisesti, joissa määrätään, että virkamiestä voidaan vaatia korvaamaan kokonaan tai osittain yhteisöjen kärsimä vahinko, joka johtuu hänen tehtäviään hoitaessaan tai niiden yhteydessä tekemästään vakavasta virheestä, erityisesti kun hän toteaa perittävät saatavat tai antaa perintämääräyksen, tekee menositoumuksen tai allekirjoittaa maksumääräyksen noudattamatta kuitenkaan tätä varainhoitoasetusta ja sen soveltamissääntöjä. Samoin menettelyyn myös, kun tulojen ja menojen hyväksyjä tekee vakavan virheen eikä laadi saatavaa koskevaa asiakirjaa tai ei laadi perintämääräyksiä taikka antaa ne perusteluitta viivästyneinä tai perusteetta laiminlyö sellaisen maksumääräyksen antamisen, josta toimitella voi joutua vastuuseen kolmansien osapuoliin nähden, tai viivästyttää tällaisen maksumääräyksen antamista.

2. Jos valtuutettu tai edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä katsoo, että hänen toteutettavakseen annettuun päätökseen liittyy sääntöjenvastaisuuksia tai että päätös on moitteettoman varainhoidon periaatteiden vastainen, hänen on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuutuksen antajalle. Jos valtuutuksen antaja antaa valtuutetulle tai edelleenvaltuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle kyseisen päätöksen tekemistä varten kirjallisesti perustellun toimeksiannon, tämä vapautuu vastuustaan.

3. Yksikkönsä sisällä edelleenvaltuutuksen antanut valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä on vastuussa hallinnointijärjestelmien ja sisäisen valvonnan järjestelmien tehokkuudesta ja edelleenvaltuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän valinnasta.

4. Jokainen toimitella perustaa erityisen, toiminnallisesti riippumattoman elimen, jonka tehtävänä on selvittää taloudellisia väärinkäytöksiä ja niiden vaikutuksia.

Toimitella päättää kyseisen elimen lausunnon perusteella, aloittaako se kurinpitomenettelyn tai saattaako se asianomaiset korvausvelvollisiksi. Jos elin on havainnut järjestelmään liittyviä ongelmia, se toimittaa tulojen ja menojen hyväksyjälle ja valtuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle, jos tämä ei ole osallisena jutussa, sekä sisäiselle tarkastajalle kertomuksen, jossa se esittää asiaa koskevia suosituksia.

3 Jakso

Tilinpitäjiin ja ennakoiden hoitajiin sovellettavat säännöt

67 artikla

Tilinpitäjään voidaan kohdistaa kurinpitomenettely ja hänet voidaan saattaa korvausvelvolliseksi henkilöstösääntöjen ehtojen ja niissä määrättyjen menettelyjen mukaisesti. Hänet voidaan erityisesti saattaa vastuuseen, jos:

- hänen hallussaan olevat rahavarat, muut varat tai asiakirjat katoavat taikka menettävät arvonsa;
- pankki- tai postisiirtotilejä on aiheettomasti muutettu;
- perinnät tai maksut eivät ole perintä- tai maksumääräyksien mukaisia;
- tulojen kantaminen on laiminlyöty.

68 artikla

Ennakoiden hoitajaan voidaan kohdistaa kurinpitomenettely ja hänet voidaan saattaa korvausvelvolliseksi henkilöstösääntöjen ehtojen ja niissä määrättyjen menettelyjen mukaisesti. Hänet voidaan erityisesti saattaa vastuuseen, jos:

- hänen hallussaan olevat rahavarat, muut varat tai asiakirjat katoavat taikka menettävät arvonsa;
- hänen suorittamiensa maksujen perustana ei ole asianmukaisia tositteita;
- maksu on suoritettu muulle kuin maksuun oikeutetulle;
- tulojen kantaminen on laiminlyöty.

5 LUKU

Tulotapahtumat

1 Jakso

Omien varojen käyttöön asettaminen

69 artikla

Talousarvioon otetaan euroina ilmaistu arvio yhteisöjen omien varojen järjestelmästä tehdyssä neuvoston päätöksessä tarkoitusta omista varoista muodostuvista tuloista. Ne asetetaan käyttöön päätöksen soveltamisesta annetun neuvoston asetuksen mukaisesti.

2 Jakso

Saamisennuste

70 artikla

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä laatii saamisennusteen jokaisesta toimenpiteestä tai tilanteesta, josta aiheutuu yhteisöille saamia tai joka muuttaa yhteisöjen saamia.

2. Poiketen siitä, mitä 1 kohdassa säädetään, yhteisöjen omien varojen järjestelmästä tehdyssä neuvoston päätöksessä määritellyistä omista varoista, jotka jäsenvaltiot maksavat määrättyinä eräpäivinä, ei laadita saamisennustetta ennen kuin jäsenvaltiot asettavat varat komission käyttöön. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä laatii sen sijaan niitä koskevan perintämääräyksen.

3 Jakso

Saamisten vahvistaminen

71 artikla

1. Saamisen vahvistaminen on toimi, jolla valtuutettu tai edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä:

- a) varmistaa, että velallisella on velkaa;
  - b) määrittää tai tarkastaa velan aiheellisuuden ja sen määrän; ja
  - c) tarkastaa, että velka on riidaton.
2. Komission käyttöön asetetut omat varat sekä kaikki saamiset, jotka ovat selvät, rahassa määritellyt ja erääntyneet, on vahvistettava tilinpitäjälle annetulla perintämääräyksellä ja sen jälkeen velalliselle osoitetulla veloitussilmoituksella; nämä laatii toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä.

3. Aiheettomasti maksetut määrät peritään takaisin.

4. Yhteisöille maksettavan viivästyskoron edellytyksistä säädetään soveltamissäännöissä.

4 Jakso

Perinnän hyväksyminen

72 artikla

1. Perintätoimen hyväksyminen on toimi, jolla toimivaltainen valtuutettu tai edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä antaa tilinpitäjälle perintämääräyksellä ohjeet perihän vahvistamansa saaminen.

2. Toimielin voi määrätä saamisen maksuvelvollisuuden myös muille kuin valtioille Euroopan yhteisöjen perustamissopimuksen 256 artiklassa tarkoitettulla täytäntönnäpänokelpoisella päätöksellä.

5 Jakso

Perintä

73 artikla

1. Tilinpitäjä on vastuussa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti laatimista saamisten perintää koskevista määräyksistä. Hän huolehtii siitä, että yhteisöjen tulot maksetaan kassaan asianmukaisesti ja että yhteisöjen oikeudet turvataan.

Periessään saamia tilinpitäjä ottaa huomioon velallisen omat selvät, rahassa määritellyt ja erääntyneet saamiset yhteisöiltä.

2. Aikoessaan luopua vahvistetun saamisen perimisestä toimivaltainen valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä tarkastaa, että luopuminen on asianmukainen ja moitteettoman varainhoidon ja suhteellisuuden periaatteen mukainen menettelyistä riippuen ja että soveltamissäännöissä asetettuja perusteita on noudatettu. Luopumispäätös on perusteltava. Tulojen ja menojen hyväksyjä voi siirtää tätä päätöstä koskevaa toimivaltaa ainoastaan soveltamissäännöissä säädettyä edellytyksin.

74 artikla

Sakoista, uhkasakoista ja maksuseuraamuksista peräisin olevia tuloja sekä niistä kertyneitä korkoja ei kirjata lopullisesti budjettituloiksi niin kauan kuin Euroopan yhteisöjen tuomioistuin voi kumota niitä koskevat päätökset.

Ensimmäisen alakohdan säännöstä ei sovelleta päätöksiin tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä tai oikaisuista.

6 LUKU

Menotapahtumat

75 artikla

1. Kaikista menoista tehdään sitoumus, joka vahvistetaan, hyväksytään ja maksetaan.

2. Menoon sitoutumista edeltää rahoituspäätös, jonka tekee toimielin tai ne viranomaiset, jolle se on siirtänyt päätöstä koskevan toimivallan paitsi jos on kysymyksessä määrärahat, jotka voidaan 49 artiklan 2 kohdan mukaisesti toteuttaa ilman perussäädöstä.

1 Jakso

Menoihin sitoutuminen

76 artikla

1. Talousarviositoutumus on toimi, jolla maksuihin tarvittavat määrärahat varaudutaan suorittamaan talousarviosta myöhemmin oikeudellisen sitoumuksen mukaisesti.

Oikeudellisen sitoumuksen tekeminen on toimi, jolla tulojen ja menojen hyväksyjä luo tai vahvistaa veloitteen, josta aiheutuu meno.

Talousarviositoutumuksen ja oikeudellisen sitoumuksen tekee sama tulojen ja menojen hyväksyjä, paitsi asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa, joista säädetään soveltamissäännöissä.

2. Talousarviositoutumus on yksittäinen, jos menon edunsaaja ja määrä on määritetty.

Talousarvioon tehdään kokonaissitoutumus, jos ainakin yksi yksittäisen sitoumuksen tunnuspiirre on yksilöimättä.

Talousarviositoutumus on alustava, jos se on tarkoitettu kattamaan 150 artiklassa tarkoitettuja menoja tai juoksevia hallintomenoja, joiden määrää tai lopullisia edunsaajia ei ole lopullisesti vahvistettu.

3. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskevat talousarviositoutumukset voidaan jakaa usealle eri varainhoitovuodelle vuotuisiin eriin ainoastaan silloin kun perussäädöksessä niin säädetään ja jos on kyse hallintomenoista. Talousarviositoumuksen jakamisesta vuotuisiin eriin mainitaan erikseen oikeudellisessa sitoumuksessa paitsi jos on kyse henkilöstömenoista.

77 artikla

1. Tulojen ja menojen hyväksyjän on tehtävä talousarviositoutumus jokaisesta toimenpiteestä, josta aiheutuu meno talousarvioon, ennen kuin hän voi tehdä oikeudellisen sitoumuksen kolmansiin osapuoliin nähden.

2. Jollei toisen osan IV osaston erityissäännöksistä muuta johdu, talousarvioon tehtävät kokonaissitoutumukset kattavat niihin liittyvien yksittäisten oikeudellisten sitoumusten kokonaiskulut vuoden $n + 1$ joulukuun 31 päivään saakka.

Yksittäisiin tai alustaviin talousarviositoutumuksiin liittyvät yksittäiset oikeudelliset sitoumukset tehdään viimeistään 31 päivänä joulukuuta vuonna n , jollei 76 artiklan 3 kohdasta tai 179 artiklan 2 kohdasta muuta johdu.

Ensimmäisessä ja toisessa alakohdassa tarkoitettujen ajanjaksojen päätyttyä toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä purkaa käyttämättömiä määriä koskevat talousarviositoutumukset.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä kirjaa ennen kokonaissitoumuksen perusteella tehdyn yksittäisen oikeudellisen sitoumuksen allekirjoittamista sen määrän talousarviokirjanpitoon vähentämällä sen kokonaissitoumuksesta.

3. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskeviin oikeudellisiin sitoumuksiin ja niitä vastaaviin talousarviositoumuksiin sisältyy moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti määräpäivä, johon mennessä toteuttaminen on saatettava päätökseen, paitsi silloin kun on kyse henkilöstömenoista.

Ne osat tällaisista sitoumuksista, joita ei ole käytetty kuuden kuukauden kuluttua määräajan päättymisestä, peruuntuvat 11 artiklan mukaisesti.

Jos oikeudellinen sitoumus ei tämän jälkeen ole aiheuttanut yhtään maksua kolmen vuoden aikana, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä peruuttaa sen.

78 artikla

1. Talousarviositoutumusta tehdessään toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä huolehtii siitä, että:

- meno on kirjattu oikeaan budjettikohtaan;
- määrärahat ovat käytettävissä;
- meno on perustamissopimusten, talousarvion, tämän asetuksen ja soveltamissääntöjen määräysten ja säännösten sekä kaikkien, perustamissopimusten ja asetusten soveltamiseksi annettujen säädösten mukainen;
- moitteettoman varainhoidon periaatetta on noudatettu.

2. Oikeudellista veloitetta kirjatessaan tulojen ja menojen hyväksyjä huolehtii siitä, että:

- veloitetta vastaa talousarviositoutumus;
- meno on asianmukainen ja perustamissopimusten, talousarvion, tämän asetuksen ja soveltamissääntöjen määräysten ja säännösten sekä kaikkien, perustamissopimusten ja soveltamiseksi annettujen säädösten mukainen;
- moitteettoman varainhoidon periaatetta on noudatettu.

2 Jakso

Menojen vahvistaminen

79 artikla

Menoja vahvistaessaan toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä:

- tarkastaa, että velkojalla on oikeus saamiseen;

- b) määrittää tai tarkastaa saamisen aiheellisuuden ja sen määrän;
- c) tarkastaa ne edellytykset, joilla saaminen voidaan vaatia maksettavaksi.

västyskorkoa. Viivästyskorko maksetaan samasta budjettikohdasta kuin alkuperäinen meno.

7 LUKU

Tietojenkäsittelyjärjestelmät

84 artikla

Kun tuloja ja menoja hallinnoidaan tietojenkäsittelyjärjestelmillä, allekirjoitukset voidaan tehdä sähköisesti.

8 LUKU

Sisäinen tarkastaja

85 artikla

Kukin toimielin perustaa sisäisen tarkastuksen tehtävän, jota on hoidettava kansainvälisten standardien mukaisesti. Toimielimen nimeämä sisäinen tarkastaja vastaa toimielimelle talousarvion toteuttamisjärjestelmien ja -menettelyjen moitteettoman toiminnan tarkastamisesta. Sisäinen tarkastaja ei saa olla samalla tulojen ja menojen hyväksyjä eikä tilinpitäjä.

86 artikla

1. Sisäinen tarkastaja neuvoo toimielintään riskienhallinnassa, esittää riippumattomia lausuntoja hallinnointi- ja valvontajärjestelmien laadusta sekä antaa suosituksia toimintojen toteuttamisedellytysten parantamiseksi ja edistääkseen toimielimen varojen taloudellista käyttöä.

Hänen tehtävänä on erityisesti:

- a) arvioida sisäisten hallinnointijärjestelmien asianmukaisuutta ja tehokkuutta sekä yksiköiden toiminnan tuloksellisuutta politiikkojen, ohjelmien ja toimien toteuttamisessa niihin liittyvien riskien kannalta; ja
- b) arvioida talousarvion toteuttamistoimiin sovellettavien sisäisen valvonnan ja tilintarkastuksen järjestelmien asianmukaisuutta ja laatua.

2. Sisäisen tarkastajan tehtäväkenttään kuuluvat toimielimen kaikki toiminnot ja yksiköt. Hän saa käyttöönsä rajoituksetta kaikki tiedot, joita hän tarvitsee tehtäviensä suorittamiseksi ja tarvittaessa paikan päällä myös jäsenvaltioissa ja kolmansissa maissa.

3. Sisäinen tarkastaja antaa kertomuksen havainnoistaan ja suosituksistaan toimielimelle. Tämä varmistaa puolestaan, että tarkastusten perusteella annettuja suosituksia noudatetaan. Lisäksi sisäinen tarkastaja esittää toimielimelle sisäistä tarkas-

3 Jakso

Menojen hyväksyminen

80 artikla

Menoja hyväksyessään toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä antaa tilinpitäjälle maksumääräyksellä ohjeet maksaa vahvistamansa menon määrä tarkastettuaan ensin, että määrät ovat käytettävissä.

4 Jakso

Menojen maksaminen

81 artikla

1. Maksu suoritetaan, jos on olemassa todisteet siitä, että asianomainen toiminta on perussäädöksen säännösten tai sopimusmääräysten mukainen, yhdellä tai useammalla seuraavista tavoista:

- a) maksetaan koko erääntynyt määrä;
- b) maksetaan:
- ennakkomaksu, joka voidaan jakaa useaan maksuerään;
  - yksi tai useampi välimaksu;
  - lopun erääntyneestä määrästä.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen maksutyypit erotetaan toisistaan kirjanpidossa maksujen suorittamisajankohtana.

82 artikla

Tilinpitäjä maksaa menot käytettävissä olevien varojen rajoissa.

5 Jakso

Menotapahtumia koskevat määräajat

83 artikla

Menot on vahvistettava, hyväksyttävä ja maksettava soveltamis säännöissä vahvistettujen määräaikojen mukaisesti. Soveltamis säännöissä täsmennetään myös edellytykset, joiden täytyessä velkojilla on oikeus saada myöhässä maksetuista määristä vii-

tusta koskevan vuosikertomuksen, jossa ilmoitetaan tehtyjen sisäisten tarkastusten lukumäärä ja tyyppi, annetut suositukset ja näiden suositusten johdosta toteutetut jatkotoimet.

4. Toimielin toimittaa vuosittain vastuuvapauden myöntäville viranomaiselle kertomuksen, jossa on yhteenvedo tehtyjen tarkastusten määrästä ja tyypistä, annetuista suosituksista ja näiden suositusten johdosta toteutetuista jatkotoimista.

87 artikla

Toimielin antaa sisäiseen tarkastajaan sovellettavat erityissäännökset siten, että niissä taataan hänen täydellinen riippumattomuutensa ja määritetään hänen vastuunsa.

Jos sisäinen tarkastaja on yhteisöjen virkamies tai muu henkilöön kuuluva, hänen vastuustaan on säädetty henkilösäännöissä ja se on täsmennetty soveltamissäännöissä.

V OSASTO

JULKISET HANKINNAT

1 LUKU

Yleiset säännökset

1 Jakso

Soveltamisala ja tarjouskilpailujen ratkaisuperiaatteet

88 artikla

1. Julkiset hankinnat ovat vastikkeellisia kirjallisia sopimuksia, jotka hankintaviranomainen tekee 104 ja 167 artiklan mukaisesti ja jotka koskevat irtaimen tai kiinteän omaisuuden, työsuoritusten taikka palveluiden hankkimista yhteisöjen talousarviosta osittain tai kokonaan suoritettavaa maksua vastaan.

Tällaisia sopimuksia ovat:

- a) kiinteistön ostoa tai vuokrausta koskevat sopimukset;
- b) tavarahankintasopimukset;
- c) urakkasopimukset;
- d) palveluhankintasopimukset.

2. Tässä osastossa ei käsitellä avustuksia.

89 artikla

1. Talousarviosta kokonaan tai osittain rahoitettavissa julkisissa hankinnoissa on noudatettava avoimuuden, suhteellisuuden, tasapuolisen kohtelun ja syrjimättömyyden periaatteita.

2. Julkiset hankinnat on kilpailutettava mahdollisimman laajasti, jollei 91 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetuista neuvottelumenettelyistä muuta johdu.

2 Jakso

Julkaiseminen

90 artikla

1. Jäljempänä 105 tai 167 artiklassa säädetyn kynnysarvon ylittävistä hankinnoista on julkaistava ilmoitus *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tarjouskilpailua koskevan ennakoilmoituksen saa jättää julkaisematta ainoastaan 91 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ja soveltamissäännöissä tarkoitettujen palveluhankintojen osalta.

Joitakin tietoja tarjouskilpailun ratkaisusta voidaan jättää julkaisematta, jos niiden julkaiseminen estäisi lain soveltamista tai olisi yleisen edun vastaista tai vahingoittaisi julkisyhteisöjen tai yksityisten yritysten laillisia kaupallisia etuja taikka haittaisi tarjoajien välistä rehellistä kilpailua.

2. Hankinnat, joiden arvo on pienempi kuin 105 tai 167 artiklassa säädetty kynnysarvo, on julkaistava asianmukaisesti.

3 Jakso

Hankintamenettelyt

91 artikla

1. Hankintamenettelyt ovat seuraavat:

- a) avoin menettely;
- b) rajoitettu menettely;
- c) suunnittelukilpailu;
- d) neuvottelumenettely.

2. Kun hankinnan arvo on suurempi kuin 105 tai 167 artiklassa säädetty kynnysarvo eikä kyseessä ole soveltamissäännöissä tarkoitettu palveluhankinta, siihen voidaan soveltaa neuvottelumenettelyä ainoastaan soveltamissäännöissä esitetyissä tapauksissa.

Ensimmäisen alakohdan säännöstä ei sovelleta soveltamissäännöissä tarkoitettuihin palveluhankintasopimuksiin.

3. Kynnysarvot, jotka alittavissa hankinnoissa hankintaviranomainen voi joko soveltaa neuvottelumenettelyä tai 88 artiklan 1 kohdan ensimmäisestä alakohdasta poiketen vain maksaa laskut, määritetään soveltamissäännöissä.

92 artikla

Hankintasopimuksen aiheesta on annettava täydellinen, selkeä ja täsmällinen määritelmä tarjouspyyntöasiakirjoissa.

93 artikla

1. Hankintamenettelyyn ei saa osallistua ehdokas tai tarjoaja, joka:

- a) on konkurssissa tai selvitystilassa taikka on keskeyttänyt liiketoimintansa tai jolle on vahvistettu akordi tai jota koskeva konkurssi- tai akordihakemus tai hakemus yhtiön purkamiseksi on vireillä tai joka on muun vastaavan kansalliseen lainsäädäntöön ja kansallisiin määräyksiin perustuvan menettelyn alainen;
- b) on tuomittu ammattinsa harjoittamiseen liittyvästä rikkomuksesta lainvoimaisella tuomiolla;
- c) on syyllistynyt ammatiaan harjoittaessaan vakavaan virheeseen, jonka hankintaviranomainen voi näyttää toteen;
- d) on laiminlyönyt verojen tai lakisääteisten sosiaalimaksujen suorittamisen maassa, johon se on sijoittautunut, tai hankintaviranomaisen maassa taikka maassa, jossa hankinta toteutetaan;
- e) on tuomittu lainvoimaisella päätöksellä petoksesta, lahjonnasta, rikollisjärjestöön osallistumisesta tai muusta laittomasta toiminnasta, joka vahingoittaa yhteisöjen taloudellisia etuja;
- f) on osallistunut johonkin toiseen yhteisöjen talousarviosta rahoitettavaan hankintamenettelyyn tai avustuksen myöntämisen menettelyyn ja jonka on mainittuun menettelyyn osallistuessaan todettu rikkoneen sopimusvelvoitteitaan.

2. Ehdokkaan tai tarjoajan on osoitettava, että mikään 1 kohdassa esitetyistä tilanteista ei koske sitä.

94 artikla

Hankintamenettelyn ulkopuolelle suljetaan ehdokas tai tarjoaja, joka kyseisen hankintamenettelyn yhteydessä:

- a) on jäävi;
- b) on syyllistynyt väärin tietojen antamiseen ilmoittaessaan hankintaviranomaiselle hankintamenettelyyn osallistumista varten vaadittuja tietoja tai ei ole toimittanut vaadittuja tietoja.

95 artikla

Jokainen toimielin perustaa keskustietokannan, joka sisältää tiedot ehdokkaista ja tarjoajista, jotka ovat jossakin 93 ja 94 artiklassa esitetyistä tilanteista. Tämän tietokannan ainoana tarkoituksena on varmistaa, että 93 ja 94 artiklaa sovelletaan oikein henkilötietojen suojelua koskevaa yhteisön säännöstä noudattaen. Jokaisella toimielimellä on pääsy muiden toimielinten tietokantoihin.

96 artikla

Hankintaviranomainen voi määrätä 93 ja 94 artiklan mukaisesti poissuljetulle ehdokkaalle tai tarjoajalle hallinnollisia tai taloudellisia seuraamuksia, sen jälkeen kun tälle on annettu tilaisuus esittää huomautuksensa.

Seuraamukset voivat johtaa siihen, että:

- a) kyseinen ehdokas tai tarjoaja suljetaan talousarviosta rahoitettavien hankintojen ja avustusten ulkopuolelle enintään viideksi vuodeksi;
- b) edellä 93 artiklan 1 kohdan f alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa toimeksisaajalle ja 94 artiklassa tarkoitettussa tapauksessa ehdokkaalle tai tarjoajalle määrätään asian vakavuuden vaatiessa taloudellisia seuraamuksia, joiden määrä ei kuitenkaan saa ylittää kyseisen sopimuksen arvoa.

Seuraamukset määrätään suhteessa hankintojen merkitykseen ja virheiden vakavuuteen.

97 artikla

1. Valintaperusteet, joiden mukaan arvioidaan ehdokkaan tai tarjoajan valmiudet, ja ratkaisuperusteet, joiden mukaan arvioidaan tarjousten sisältö, määritellään ennalta ja esitetään tarjouspyyntöasiakirjoissa.

2. Tarjouskilpailu voidaan ratkaista tarjousmenettelyssä tai valitsemalla taloudellisesti edullisin tarjous.

98 artikla

1. Tarjousten jättäminen on järjestettävä siten, että tarjouksista syntyy todellista kilpailua ja että ne pysyvät salaisina niiden samanaikaiseen avaamiseen asti.

2. Hankintaviranomainen voi vaatia tarjoajilta soveltamissäännöissä säädettyjen edellytysten mukaisesti vakuuden tarjousten poisvetämisen varalta.

3. Edellä 91 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja vähäisiä hankintoja lukuun ottamatta hakemukset tai tarjoukset saa avata ainoastaan tätä varten nimitetty lautakunta. Kaikki tarjoukset tai hakemukset, jotka todetaan sääntöjenvastaisiksi, hylätään.

4. Hakemukset tai tarjoukset, jotka lautakunta toteaa sääntöjenmukaisiksi, arvioidaan tarjouskilpailun voittajaehdokkaan valitsemiseksi nimitettävässä komiteassa tarjouspyyntöasiakirjoissa määriteltyjen valinta- ja ratkaisuperusteiden mukaisesti.

99 artikla

Hankintamenettelyn aikana hankintaviranomainen ja ehdokas tai tarjoaja saavat olla yhteydessä toisiinsa ainoastaan silloin, kun avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteet voidaan turvata. Yhteydenotot eivät saa johtaa sopimusehtojen tai alkuperäisten tarjousehtojen muuttamiseen.

100 artikla

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä nimeää tämän jälkeen tarjouskilpailun voittajan noudattaen tarjouspyyntöasiakirjoissa määriteltyjä valinta- ja ratkaisuperusteita ja julkisista hankinnoista annettuja sääntöjä.

2. Hankintaviranomaisen on ilmoitettava jokaiselle hylätylle ehdokkaalle tai tarjoajalle seikat, joiden perusteella tämän ehdokkuus tai tarjous on hylätty, sekä jokaiselle valintaperusteet täyttävän tarjouksen tehneelle, joka sitä kirjallisesti pyytää, valitun tarjouksen ominaisuudet ja siihen liittyvät edut sekä valitun tarjouksen tekijän nimi.

Joitakin tietoja voidaan kuitenkin jättää ilmoittamatta, jos niiden ilmoittaminen estäisi lain soveltamista tai olisi yleisen edun vastaista tai vahingoittaisi julkisyhteisöjen tai yksityisten yritysten laillisia kaupallisia etuja taikka haittaisi tarjoajien välistä rehellistä kilpailua.

101 artikla

Hankintaviranomainen voi sopimuksen allekirjoittamiseen asti joko luopua sopimuksen tekemisestä tai peruuttaa hankintamenettelyn. Tässä tapauksessa ehdokkaat tai tarjoajat eivät voi vaatia minkäänlaista korvausta.

Tällainen päätös on perusteltava ja saatettava ehdokkaiden tai tarjoajien tietoon.

4 J a k s o

Vakuudet ja valvonta

102 artikla

Hankintaviranomainen voi vaatia toimeksisaajilta etukäteen vakuuden ja tietyissä soveltamissäännöissä säädettyissä tapauksissa sen on vaadittava vakuus:

- a) sopimuksen täytäntöönpanon varmistamiseksi;
- b) ennakkomaksujen suorittamiseen liittyvien taloudellisten riskien rajoittamiseksi.

103 artikla

Jos hankintamenettelyyn tai sopimuksen täytäntöönpanoon liittyy huomattavia virheitä tai väärinkäytöksiä taikka petoksia, toimielinten on keskeytettävä kyseisen sopimuksen täytäntöönpano.

Jos toimeksisaaja on syyllistynyt tällaisiin virheisiin, väärinkäytöksiin tai petoksiin, toimielimet voivat lisäksi kieltäytyä suorittamasta maksuja ja periä takaisin jo maksetut määrät oikeassa suhteessa virheiden, väärinkäytösten tai petosten vakavuuteen.

2 LUKU

Yhteisöjen toimielinten omaan lukuunsa tekemiin hankintoihin sovellettavat säännökset

104 artikla

Hankintaviranomaisia ovat yhteisöjen toimielimet, jotka tekevät hankintoja omaan lukuunsa.

105 artikla

Jollei toisen osan IV osaston säännöksistä muuta johdu, vahvistetaan julkisia palvelu- ja tavarahankintoja sekä julkisia rakennusurakoita koskevien menettelyjen yhteensovittamisesta annetuissa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiveissä kynnysarvot, joilla määritetään

- a) 90 artiklassa tarkoitettut julkaisemistavat;
- b) 91 artiklassa tarkoitettut menettelytavat;
- c) niitä koskevat määräajat.

106 artikla

Tarjouskilpailuun voivat osallistua tasapuolisin edellytyksin luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, jotka kuuluvat perustamissopimusten soveltamisalaan, sekä sellaisen kolmannen maan, joka on tehnyt yhteisöjen kanssa erillissopimuksen yhteistyöstä julkisten hankintojen alalla, luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt, kyseisessä sopimuksessa määrätyin edellytyksin.

107 artikla

Kun on sovellettava Maailman kauppajärjestössä tehtyä julkisia hankintoja koskevaa monenkeskistä sopimusta, tarjouskilpailuihin voivat osallistua myös kyseisessä sopimuksessa määrätyin edellytyksin sellaisen valtion, joka on ratifioinut tämän sopimuksen, luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt.

VI OSASTO

AVUSTUKSET

1 LUKU

Soveltamisala

108 artikla

1. Avustus on välitöntä vastikkeetonta rahoitusta, joka myönnetään talousarviosta
- a) joko toimintaan, jolla edistetään Euroopan unionin poliittikan mukaisen tavoitteen toteutumista,
- b) tai sellaisen yhteisön toimintaan, joka edistää Euroopan unionin yleisen edun tai unionin politiikan mukaista tavoitetta.

Avustuksista on laadittava kirjallinen sopimus.

2. Tässä osastossa tarkoitettuja avustuksia eivät ole:
- a) toimielinten henkilöstömenot, lainat, osakkuudet ja osuudet ja 88 artiklassa tarkoitetut julkiset hankinnat eivätkä makrotaloudellisena tukena maksetut menot;
- b) tämän asetuksen 53 artiklassa tarkoitetuissa jäsenvaltioiden kanssa yhteistyössä, hajautetusti tai yhteisesti toteutetuissa puitteissa suoritettavat maksut;
- c) tämän asetuksen 54 ja 55 artiklassa tarkoitetuille komission toimeenpanovirastoille ja tämän asetuksen 185 artiklassa tarkoitetuille muille yhteisön elimille suoritettavat maksut.

2 LUKU

Avustusten myöntämistä koskevat periaatteet

109 artikla

1. Avustusta myönnettäessä on sovellettava avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteita. Pällekkäisiä tai taannehtivia avustuksia ei saa myöntää, ja avustettavaan toimintaan on saatava rahoitusta myös muista lähteistä.
2. Avustuksen tarkoituksena tai tuloksena ei saa olla voiton tuottaminen avustuksen saajalle.

110 artikla

1. Avustusten on perustuttava varainhoitovuoden alussa julkaistavaan vuotuisen ohjelmaan, lukuun ottamatta hätäapua ja humanitaarisia avustustoimia.

Työohjelma toteutetaan julkaisemalla ehdotuspyyntöjä paitsi poikkeuksellisissa ja asianmukaisesti perustelluissa kiireellisissä tapauksissa tai jollei tämä ole epätarkoituksenmukaista avustuksen saajan aseman vuoksi.

2. Kaikista varainhoitovuoden aikana myönnettyistä avustuksista on julkaistava vuosittain luettelo noudattaen luottamuksellisuutta ja turvallisuutta koskevia vaatimuksia.

111 artikla

1. Samalle saajalle voidaan myöntää samaa toimintaa varten ainoastaan yksi avustus talousarviosta.
2. Saaja voi saada talousarviosta saman varainhoitovuoden aikana vain yhden toiminta-avustuksen.

112 artikla

1. Avustusta ei myönnetä jo aloitettuun toimintaan, ellei hakija voi näyttää toteen, että toiminta oli aloitettava ennen sopimuksen allekirjoittamista.

Rahoitettavat menot eivät tällöin kuitenkaan saa olla aiheutuneet ennen avustushakemuksen jättämispäivää, paitsi perussäädöksessä säädettyissä asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa tai jos on kyse menoista, joita tarvitaan hätäavun ja humanitaaristen avustustoimien toteuttamiseen soveltamissäännöissä säädettyjen edellytysten mukaisesti.

Päättyneeseen toimintaan ei myönnetä avustusta takautuvasti.

2. Toiminta-avustusta koskeva sopimus on allekirjoitettava viimeistään neljän kuukauden kuluessa avustuksen saajan budjettivuoden alkamisesta. Rahoitettavat menot eivät saa olla aiheutuneet ennen avustushakemuksen jättämispäivää eikä ennen avustuksen saajan budjettivuoden alkamispäivää.

113 artikla

1. Avustuksella ei saa rahoittaa koko toiminnan kustannuksia, jollei toisen osan IV osaston säännöksistä muuta johdu.

Toiminta-avustuksella ei saa rahoittaa saajayhteisön hallintomenoja kokonaan.

2. Ellei perussäädöksessä toisin säädetä, yleistä eurooppalaista etua edistäville elimille myönnetty toiminta-avustukset ovat kuitenkin niitä uusittaessa luonteeltaan taannehtivia.

3 LUKU

Myöntämismenettely

114 artikla

1. Avustushakemus on esitettävä kirjallisena ja sen esittäjän on oltava oikeushenkilö.

Tästä poiketen perussäädöksessä voidaan säätää, että avustus voidaan myöntää myös luonnolliselle henkilölle avustettavan toiminnan luonteen tai hakijan tavoitteiden perusteella.

2. Avustusta ei myönnetä hakijalle, joka on avustuksen myöntämismenettelyn aikana jossakin 93 tai 94 artiklassa esitetyistä tilanteista.

Hakijan on osoitettava, että mikään 93 artiklassa esitetyistä tilanteista ei koske sitä.

3. Tulojen ja menojen hyväksyjä voi määrätä 2 kohdan mukaisesti poissuljetuille hakijoille 93–96 artiklassa sekä asiaa koskeissa soveltamissäännöissä säädettyin edellytyksin tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia hallinnollisia tai taloudellisia seuraamuksia.

115 artikla

1. Valintaperusteiden avulla arvioidaan hakijan valmiuksia toteuttaa ehdottamansa toiminta tai toimintasuunnitelma.

2. Avustusten myöntämisessä noudatettavien, ehdotuspyynnössä etukäteen ilmoitettujen perusteiden avulla ehdotuksia arvioidaan toiminnalle asetettujen tavoitteiden ja painopisteiden kannalta.

116 artikla

1. Ehdotukset arvioi tätä varten perustettava arviointikomitea etukäteen ilmoitettujen valinta- ja myöntämisperusteiden mukaisesti; se määrittää, mille ehdotuksille voidaan periaatteessa myöntää rahoitusta.

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä vahvistaa tämän jälkeen 1 kohdassa säädetyn arvioinnin perusteella luetelon avustuksen saajista ja avustusten määristä.

3. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ilmoittaa hakijalle kirjallisesti hakemuksen hyväksymisestä tai hylkäämisestä. Jos avustushakemus hylätään, toimielimen on ilmoitettava syyt hakemuksen hylkäämiseen viittaamalla ennen kaikkea etukäteen ilmoitettuihin valinta- ja myöntämisperusteisiin.

4 LUKU

Maksaminen ja valvonta

117 artikla

Maksuaikataulu määräytyy rahoitukseen liittyvien riskien, toiminnan keston ja edistymisen tai saajalle aiheutuneiden kulujen perusteella.

118 artikla

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi vaatia avustuksen saajalta etukäteen vakuuden ennakkomaksujen suorittamiseen liittyvien taloudellisten riskien rajoittamiseksi.

119 artikla

1. Avustuksen määrä vahvistetaan lopullisesti vasta sitten, kun toimielin on hyväksynyt loppuselvityksen ja kustannuslaskutuksen, mikä ei kuitenkaan estä toimielintä tekemästä myöhemmin tarkastuksia.

2. Jos avustuksen saaja ei noudata lakiin tai sopimukseen perustuvia veloitteitaan, avustuksen maksaminen keskeytetään, sitä supistetaan tai se voidaan evätä kokonaan soveltamissäännöissä säädettyissä tapauksissa sen jälkeen, kun saajalle on tarjottu mahdollisuus esittää omat huomautuksensa.

5 LUKU

Toteuttaminen

120 artikla

1. Jos toiminnan toteuttaminen edellyttää avustuksen saajalta julkisia hankintoja, niiden yhteydessä sovelletaan V osastossa esitettyjä periaatteita.

2. Jokaisessa avustussopimuksessa määrätään erikseen komission ja tilintarkastustuomioistuimen valtuudesta tarkastaa kaikkien yhteisöiltä varoja saaneiden toimeksisaajien ja alihankkijoiden tositteet ja tehdä näiden luo tarkastuskäyntejä.

VII OSASTO

TILINPÄÄTÖS JA KIRJANPITO

1 LUKU

Tilinpäätös

121 artikla

Yhteisöjen tilinpäätökseen sisältyvät:

- toimielinten tilinpäätökset sellaisina kuin ne määritellään 126 artiklassa ja 185 artiklassa tarkoitettujen elinten tilinpäätökset;
- konsolidoitu tilinpäätös, jossa esitetään yhdistettyinä a alakohdassa tarkoitettujen tilinpäätösten tiedot;
- selvitykset toimielinten ja 185 artiklassa tarkoitettujen elinten talousarvioiden toteuttamisesta;
- talousarvion toteuttamista koskeva yhteenvedo, jossa esitetään yhdistettyinä c alakohdassa tarkoitettujen selvitysten tiedot.

122 artikla

Toimielinten ja 185 artiklassa tarkoitettujen elinten tilinpäätösten liitteissä on oltava selvitys varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta.

123 artikla

Tilinpäätöksen on oltava asianmukainen, totuudenmukainen ja täydellinen ja sen on annettava oikea kuva:

- tilinpäätöksen osalta varoista ja veloista, kuluista ja tuotoista sekä oikeuksista ja velvollisuuksista, jotka eivät näy taseessa, ja rahavirrasta;
- talousarvion toteuttamisselvitysten osalta talousarvion toteuttamisesta tuloina ja menoina.

124 artikla

Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan yleisesti hyväksytyjä kirjanpitoperiaatteita, joita ovat:

- toimintojen jatkuvuus;
- varovaisuus;
- kirjanpito menetelmien johdonmukaisuus;
- tietojen vertailtavuus;
- olennaisuus;

f) bruttoperiaate;

g) sisältöpainotteisuus;

h) suoriteperusteinen kirjanpito.

125 artikla

1. Suoriteperusteisen kirjanpidon periaatteen mukaisesti tilinpäätöksessä otetaan huomioon varainhoitovuoden kulut ja tuotot niiden maksupäivästä riippumatta.

2. Vastaavan ja vastattavan arvo määritetään 133 artiklassa säädetyissä kirjanpito menetelmissä vahvistettuja arvostussääntöjä noudattaen.

126 artikla

1. Tilinpäätös laaditaan miljoonina euroina ja se sisältää:

- taseen ja tuloslaskelman, joista käy ilmi varallisuus ja taloudellinen asema sekä kuluneen varainhoitovuoden taloudellinen tulos 31 päivältä joulukuuta; ne esitetään yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden tilinpäätöksistä annetuissa neuvoston ja Euroopan parlamentin direktiiveissä vahvistettua rakennetta noudattaen yhteisöjen toimintojen erityispiirteet huomioon ottaen;
- rahavirtalaskelman, josta käyvät ilmi varainhoitovuoden kassaan- ja kassastamaksut sekä kassatilanne varainhoitovuoden lopussa;
- selvityksen oman pääoman muutoksista, joka osoittaa yksityiskohtaisesti pääomatilien erissä varainhoitovuoden kuluessa tapahtuneet korotukset ja vähennykset.

2. Tilinpäätöksen liitteessä täydennetään ja tulkitaan 1 kohdassa tarkoitetuissa tilinpäätöksissä esitettyjä tietoja ja annetaan kaikki muut kansainvälisen tason kirjanpito käytännössä hyväksytyt tiedot, jos nämä tiedot ovat yhteisöjen toimintojen kannalta olennaisia.

127 artikla

Talousarvion toteuttamisselvitykset laaditaan miljoonina euroina. Niihin kuuluu:

- a) talousarvion toteutumalaskelma, johon kootaan kaikki varainhoitovuoden talousarviotapahtumat tuloina ja menoina ja joka laaditaan noudattaen samaa rakennetta kuin talousarviossa;
- b) talousarvion toteutumalaskelman liite, jossa täydennetään ja tulkitaan laskelmassa esitettyjä tietoja.

128 artikla

Muiden toimielinten ja 185 artiklassa tarkoitettujen elinten tilinpitäjät toimittavat alustavat tilinpäätöksensä ja selvityksensä varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta komission tilinpitäjälle viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 1 päivänä maaliskuuta.

Komission tilinpitäjä konsolidoi alustavat tilinpäätökset ja toimittaa tilintarkastustuomioistuimelle viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä maaliskuuta kunkin toimielimen ja kunkin 185 artiklassa tarkoitetun elimen alustavat tilinpäätökset sekä alustavan konsolidoidun tilinpäätöksen.

Tilinpitäjä toimittaa samaan päivämäärään mennessä Euroopan parlamentille, neuvostolle ja tilintarkastustuomioistuimelle kunkin toimielimen ja kunkin 185 artiklassa tarkoitetun elimen selvityksen varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta.

129 artikla

1. Tilintarkastustuomioistuin esittää viimeistään 15 päivänä kesäkuuta huomautuksensa kunkin toimielimen ja kunkin 185 artiklassa tarkoitetun elimen alustavista tilinpäätöksistä.

2. Kukin toimielin ja kukin 185 artiklassa tarkoitettu elin laatii itse lopulliset tilinpäätöksensä ja toimittaa ne päättynyttä varainhoitovuotta seuraavan varainhoitovuoden 1 päivään heinäkuuta mennessä komission tilinpitäjälle ja tilintarkastustuomioistuimelle lopullisen konsolidoidun tilinpäätöksen laatimista varten.

3. Komissio hyväksyy konsolidoidun tilinpäätöksen ja toimittaa sen päättynyttä varainhoitovuotta seuraavan varainhoitovuoden 31 päivään heinäkuuta mennessä Euroopan parlamentille, neuvostolle ja tilintarkastustuomioistuimelle.

4. Konsolidoitu tilinpäätös julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ennen päättynyttä varainhoitovuotta seuraavan varainhoitovuoden 31 päivää lokakuuta yhdessä tilintarkastustuomioistuimen Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 248 artiklan ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 160 c artiklan mukaisesti toimittaman tarkastuslausuman kanssa.

2 LUKU

Talousarvion toteuttamisen aikana toimitettavat tiedot

130 artikla

Edellä 126 ja 127 artiklassa säädettyjen selvitysten lisäksi komissio laatii Euroopan parlamentille ja neuvostolle kaksi ker-

taa vuodessa kertomuksen talousarviosta tehdyistä takauksista ja niihin liittyvistä riskeistä.

Kyseiset tiedot toimitetaan samaan aikaan tilintarkastustuomioistuimelle.

131 artikla

1. Edellä 126 ja 127 artiklassa säädettyjen selvitysten lisäksi komissio toimittaa kerran kuukaudessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle sekä tulojen että määrärahoja koskevien menojen osalta talousarvion toteuttamista koskevat numerotiedot, jotka on ryhmitelty ainakin luvuittain.

Näihin tietoihin sisältyvät myös tiedot edellisiltä varainhoitovuosilta siirrettyjen määrärahojen käytöstä.

Numerotiedot toimitetaan kuukauden päättymistä seuraavien kymmenen arkipäivän kuluessa.

2. Komissio toimittaa kolme kertaa vuodessa, kolmenkymmenen arkipäivän kuluessa 31 päivästä toukokuuta, elokuuta ja joulukuuta, Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen talousarvion toteuttamisesta sekä tulojen että menojen osalta; tiedot jaotellaan luvuittain, momenteittain ja alamamenteittain.

Kertomuksessa esitetään myös tiedot edellisiltä varainhoitovuosilta siirrettyjen määrärahojen käytöstä.

3. Numerotiedot sekä kertomus talousarvion toteuttamisesta toimitetaan yhdessä tilintarkastustuomioistuimelle.

3 LUKU

Kirjanpito

1 Jakso

Yhteiset säännökset

132 artikla

1. Toimielinten kirjanpito on järjestelmä, johon järjestetään talousarviota ja rahoitusta koskevat tiedot ja jonka avulla voidaan koota, luokitella ja kirjata numerotietoja.

2. Kirjanpito muodostuu liikekirjanpidosta ja talousarviokirjanpidosta. Molempia hoidetaan kalenterivuositain ja euromääräisinä.

3. Liikekirjanpitoa ja talousarviokirjanpitoa koskevat tiedot vahvistetaan varainhoitovuoden päättyessä 1 luvussa tarkoitettua tilinpäätöksen laatimiseksi.

4. Edellä 2 ja 3 kohdasta huolimatta valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä voi suorittaa kustannuslaskentaa.

133 artikla

1. Komission tilinpitäjä vahvistaa muiden toimielinten ja 185 artiklassa tarkoitettujen elinten tilinpitäjiä kuultuaan kirjanpidossa noudatettavat säännöt ja menetelmät sekä yhdenmu-
kaistetun tililuettelon, jota kaikkien toimielinten, toisen osan V osastossa tarkoitettujen virastojen ja 185 artiklassa tarkoitettujen elinten on noudatettava.

2. Komission tilinpitäjä vahvistaa 1 kohdassa tarkoitettut säännöt ja menetelmät käyttäen ohjeenaan kansainvälisesti hyväksytyjä julkisen sektorin kirjanpitosääntöjä, joista hän voi poiketa yhteisöjen toimintojen erityispiirteiden niin vaatiessa.

2 Jakso

Liikekirjanpito

134 artikla

Liikekirjanpitoon merkitään aikajärjestyksessä kahdenkertaista kirjanpitoa noudattaen tapahtumat ja toimenpiteet, jotka vaikuttavat toimielinten ja 185 artiklassa tarkoitettujen elinten taloudelliseen asemaan ja rahoitustilanteeseen sekä varallisuuteen.

135 artikla

1. Eri tilitapahtumat ja saldot viedään kirjanpitoon.
2. Kirjausten, myös niiden korjausten, on perustuttava tosittaisiin, joilla kirjanpito tapahtuma voidaan todentaa.
3. Kirjanpitojärjestelmän avulla on kyettävä jäljittämään kaikki kirjaukset.

136 artikla

Tilinpitäjä tekee varainhoitovuoden päätyttyä ja tilinpäätöksen esittämiseen saakka oikaisut, jotka ovat tarpeen asianmukaiset, oikeat ja riittävät tiedot sisältävän tilinpäätöksen laatimiseksi mutta jotka eivät aiheuta kyseistä varainhoitovuotta koskevia kassastamaksuja tai kassaanmaksuja.

3 Jakso

Talousarviokirjanpito

137 artikla

1. Talousarviokirjanpidon avulla voidaan seurata yksityiskohtaisesti talousarvion toteuttamista.
2. Edellä 1 kohdan soveltamiseksi talousarviokirjanpitoon kirjataan kaikki ensimmäisen osan IV osastossa säädetty talousarvion toteuttamistoimet tuloina ja menoina.

4 LUKU

Omaisuuksluettelo

138 artikla

1. Kukin toimielin ja kukin 185 artiklassa tarkoitettu elin laatii kaikista yhteisöjen varallisuuden perustana olevista aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä rahoitusomaisuudesta komission tilinpitäjän laatiman mallin mukaiset pysyvät omaisuusluettelot, joihin merkitään omaisuuden määrä ja arvo.

Jokaisen toimielimen ja jokaisen 185 artiklassa tarkoitettujen elinten on tarkistettava, että omaisuusluetteloon tehdyt merkinnät vastaavat todellisuutta.

2. Irtaimen omaisuuden myymisestä on tiedotettava asianmukaisesti.

VIII OSASTO

ULKONEN TARKASTUS JA VASTUUVAPAAUS

1 LUKU

Ulkoinen tarkastus

139 artikla

1. Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission on ilmoitettava tilintarkastustuomioistuimelle viipymättä kaikki päätökset ja säädökset, jotka ne ovat antaneet 9, 13, 18, 22, 23, 26 ja 36 artiklan soveltamiseksi.

2. Toimielimet toimittavat tilintarkastustuomioistuimelle varainhoitoa koskevat sisäiset sääntönsä.

3. Tilintarkastustuomioistuimelle on ilmoitettava tulojen ja menojen hyväksyjien, sisäisten tarkastajien, tilinpitäjien ja ennakoiden hoitajien nimeämisestä sekä 51, 61, 62, 63 ja 85 artiklan nojalla siirretyistä valtuutuksista.

140 artikla

1. Tilintarkastustuomioistuin toimittaa tulojen ja menojen laillisuuden ja asianmukaisuuden tarkastuksen perustamissopi-

musten määräyksiin, talousarvioon, tähän asetukseen, soveltamissääntöihin ja kaikkiin perustamissopimusten soveltamiseksi annettuihin säädöksiin nähden.

2. Tehtävänsä suorittaessaan tilintarkastustuomioistuin voi 142 artiklassa määritetyin ehdoin perehtyä kaikkiin niihin yksiköiden ja elinten taloushallintoon liittyviin asiakirjoihin ja tietoihin, jotka koskevat yhteisön kokonaan tai osittain rahoittamia toimia. Sillä on toimivalta kuulla jokaista henkilöä, joka on vastuussa meno- tai tulotapahtumasta, ja käyttää kaikkia edellä tarkoitetuissa yksiköissä ja elimissä soveliaita tarkastusmenetelmiä. Tarkastukset toimitetaan jäsenvaltioissa yhdessä kansallisten tilintarkastuselinten kanssa tai, jos näillä ei ole tarvittavia valtuuksia, toimivaltaisten kansallisten viranomaisten kanssa. Tilintarkastustuomioistuin ja kansalliset tilintarkastuselimet toimivat luottamuksellisessa yhteistyössä riippumattomuutensa säilyttäen.

Tilintarkastustuomioistuin voi omasta pyynnöstään olla läsnä tarkastustoimenpiteissä, jotka jokin yhteisön toimielin suorittaa talousarvion toteuttamisen yhteydessä tai jotka suoritetaan tässä yhteydessä jonkin yhteisön toimielimen lukuun, saadakseen kaikki tiedot, jotka ovat välttämättömiä sille perustamissopimuksissa tai niiden soveltamiseksi annetuissa säädöksissä uskottujen tehtävien suorittamiseksi.

Toimielimet valtuuttavat tilintarkastustuomioistuimen pyynnöstä rahoituslaitokset, joissa on talletettuna yhteisöjen varoja, varaamaan tilintarkastustuomioistuimelle tilaisuuden varmistaa, että ulkopuolelta saadut tiedot täsmäävät kirjanpidon kanssa.

3. Tehtävänsä suorittamiseksi tilintarkastustuomioistuin ilmoittaa tämän asetuksen soveltamisalaan kuuluville toimielimille ja viranomaisille niiden henkilöiden nimet, joilla on toimivalta toimittaa tarkastus kyseisissä toimielimissä tai kyseisten viranomaisten luona.

141 artikla

Tilintarkastustuomioistuin huolehtii siitä, että kaikki talletetut ja kassassa olevat arvopaperit ja varat tarkastetaan talletusten vastaanottajien allekirjoittamia kuitteja taikka kassaa ja arvopapereita koskevia virallisia asiakirjoja vastaan. Se voi toimittaa tällaisia tarkastuksia itse.

142 artikla

1. Komissio, muut toimielimet, yhteisöjen puolesta tuloja ja menoja hoitavat laitokset ja talousarviosta suoritettujen maksujen lopulliset saajat avustavat tilintarkastustuomioistuinta kaikin tavoin ja antavat sille kaikki tiedot, jotka se katsoo tarvitsevansa tehtäviään suorittaessaan. Niiden on annettava tilintarkastustuomioistuimen käyttöön kaikki Euroopan yhteisöjen talousarviosta rahoitettavien hankintasopimusten tekemistä ja niiden toteuttamista koskevat asiakirjat ja kaikki rahavaroja ja aineellista omaisuutta koskevat tilit, kaikki kirjanpitositteet ja

muut kirjanpitoa koskevat asiakirjat sekä niitä koskevat hallinnolliset asiakirjat, kaikki yhteisöjen tuloja ja menoja koskevat asiakirjat, omaisuusluettelot ja hallintokaaviot, jotka tilintarkastustuomioistuin katsoo tarpeelliseksi tarkastaakseen talousarvion toteuttamista ja taloudellista tulosta koskevat kertomukset asiakirjojen perusteella tai paikan päällä sekä samaa tarkoitusta varten kaikki asiakirjat ja tiedot, jotka on laadittu tai joita säilytetään magneettisessa muodossa.

Asianomaisten kansallisten hallintojen sisäisen tarkastuksen yksiköt antavat tilintarkastustuomioistuimelle kaikki välineet, joita tämä katsoo tarvitsevansa tehtävänsä suorittamisessa.

Ensimmäistä alakohtaa sovelletaan myös niihin luonnollisiin ja oikeushenkilöihin, joille suoritetaan maksuja Euroopan yhteisöjen talousarviosta.

2. Henkilöstön, jonka toimintaa tilintarkastustuomioistuin tarkastaa, on:

- a) avattava kassansa ja esitettävä rahavarat, muut varat ja kaikenlainen aineellinen omaisuus sekä kaikki hallussaan olevat tilikirjat, luettelot ja muut niitä koskevat asiakirjat; ja
- b) esitettävä 140 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tarkastuksen täydelliseksi toimittamiseksi tarvittava kirjeenvaihto ja kaikki muut tarpeelliset asiakirjat.

Ainoastaan tilintarkastustuomioistuin saa pyytää ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettuja tietoja.

3. Tilintarkastustuomioistuimella on toimivalta tarkastaa sellaiset yhteisöjen tuloja ja menoja koskevat asiakirjat, jotka ovat toimielinten yksiköiden ja erityisesti tuloja ja menoja koskevista päätöksistä vastuussa olevien yksiköiden, tuloja ja menoja yhteisöjen puolesta hoitavien laitosten tai talousarviosta maksuja saavien luonnollisten henkilöiden tai oikeushenkilöiden hallussa.

4. Tulojen ja menojen laillisuuden ja asianmukaisuuden sekä varainhoidon moitteettomuuden tarkastus koskee myös yhteisöjen toimielinten ulkopuolisten elinten avustuksina saamien yhteisöjen varojen käyttöä.

5. Yhteisöjen rahoitus edellyttää toimielinten ulkopuolisilta saajilta tai – jos ne eivät tähän suostu – toimeksisaajilta ja alihankkijoilta kirjallista suostumusta siihen, että tilintarkastustuomioistuin tarkastaa, miten myönnettyä rahoitusta on käytetty.

6. Komissio toimittaa tilintarkastustuomioistuimelle tämän pyynnöstä kaikki tiedot, jotka koskevat lainanotto- ja lainantotoimenpiteitä.

7. Integroitujen tietojenkäsittelyjärjestelmien käyttö ei saa heikentää tilintarkastustuomioistuimen oikeuksia tutustua tosittaisiin.

143 artikla

1. Tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksesta säädetään tämän artiklan 2–6 kohdassa.

2. Tilintarkastustuomioistuimen on toimitettava komissiolle ja asianomaisille toimielimille viimeistään 15 päivänä kesäkuuta huomautukset, jotka sen mielestä ovat sen laatuksia, että ne on esitettävä vuosikertomuksessa. Näiden huomautusten on säilyttävä luottamuksellisina. Kaikkien toimielinten on toimitettava vastauksensa tilintarkastustuomioistuimelle viimeistään 30 päivänä syyskuuta. Muiden toimielinten on toimitettava vastauksensa samanaikaisesti komissiolle.

3. Vuosikertomus sisältää arvion siitä, onko varainhoito ollut moitteetonta.

4. Vuosikertomuksessa on jakso kutakin toimielintä varten. Tilintarkastustuomioistuin voi lisätä siihen yhteenvedon tai yleisluonteisia huomautuksia.

Tilintarkastustuomioistuin toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet, jotta toimielinten vastaukset sen huomautuksiin julkaistaan välittömästi asianomaisten huomautusten jälkeen.

5. Tilintarkastustuomioistuin toimittaa viimeistään 31 päivänä lokakuuta vastuuvapauden myöntämisestä vastaaville viranomaisille ja muille toimielimille vuosikertomuksensa yhdessä toimielinten vastausten kanssa ja varmistaa, että ne julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

6. Komissio antaa heti tilintarkastustuomioistuimen toimittama vuosikertomuksen asianomaisille jäsenvaltioille tiedoksi tämän kertomuksen sellaiset varojen hallinnointia koskevat osat, joihin nähden jäsenvaltioilla on toimivaltaa asiaan sovellettavan lainsäädännön nojalla.

Jäsenvaltiot toimittavat vastauksensa komissiolle 60 päivän kuluessa edellä mainittujen tietojen vastaanottamisesta. Komissio toimittaa tilintarkastustuomioistuimelle, neuvostolle ja Euroopan parlamentille yhteenvedon ennen 15 päivää helmikuuta.

144 artikla

1. Tilintarkastustuomioistuimen on toimitettava asianomaiselle toimielimelle kaikki huomautukset, jotka sen mielestä ovat sen laatuksia, että ne on esitettävä erityiskertomuksessa. Näiden huomautusten on säilyttävä luottamuksellisina.

Asianomaisen toimielimen on kahden ja puolen kuukauden kuluessa toimitettava tilintarkastustuomioistuimelle vastauksensa kyseisiin huomautuksiin.

Tilintarkastustuomioistuin vahvistaa seuraavan kuukauden kuluessa asianomaisen erityiskertomuksen lopullisen tekstin.

Erityiskertomukset ja niiden mukana olevat asianomaisten toimielinten vastaukset toimitetaan viipymättä Euroopan parlamentille ja neuvostolle, jotka päättävät kumpikin osaltaan jatkotoimenpiteistä, mahdollisesti yhdessä komission kanssa.

Jos tilintarkastustuomioistuin päättää julkaista erityiskertomuksiaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, niihin liitetään asianomaisten toimielinten vastaukset.

2. Tilintarkastustuomioistuin voi julkaista *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ne Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 248 artiklan 4 kohdassa ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 180 a artiklan 4 kohdassa tarkoitetuista lausunnoista, jotka eivät liity ehdotuksiin tai hankkeisiin, joihin sovelletaan lakisääteistä kuulemismenettelyä. Tilintarkastustuomioistuin päättää julkaisemisesta kuultuaan toimielintä, joka lausunnon on pyytänyt tai jota tilintarkastustuomioistuimen selvitys koskee. Julkaistaviin lausuntoihin liitetään asianomaisten toimielinten mahdolliset huomiot.

2 LUKU

Vastuuvapaus

145 artikla

1. Ennen vuoden $n + 2$ huhtikuun 30 päivää Euroopan parlamentti myöntää neuvoston määränemmistöllä antamasta suosituksesta komissiolle vastuuvapauden varainhoitovuoden n talousarvion toteuttamisesta.

2. Jos 1 kohdassa säädettyä määräaika ei voida noudattaa, Euroopan parlamentti tai neuvosto antaa komissiolle tiedon siitä, miksi päätöstä on täytynyt lykätä.

3. Jos Euroopan parlamentti lykkää vastuuvapauden myöntämistä koskevaa päätöstä, komissio pyrkii viipymättä toteuttamaan kaikki toimenpiteet helpottaakseen tämän päätöksen tiellä olevien esteiden poistamista.

146 artikla

1. Päätös vastuuvapauden myöntämisestä koskee yhteisöjen kaikkien tulojen ja menojen tilejä sekä niiden saldoa ja yhteisöjen taseessa esitettyjä varoja ja velkoja.

2. Vastuuvapauden myöntämistä varten Euroopan parlamentti tutkii neuvoston jälkeen Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 275 artiklassa ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 179 a artiklassa tarkoitettut tilit, tilinpäätöksen ja taseen. Se tutkii myös tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen, jonka liitteinä ovat tarkastettujen toimielinten vastaukset, sekä asian kannalta merkitykselliset erityiskertomukset kyseiseltä varainhoitovuodelta ja tilintarkastustuomioistuimen antaman tarkastuslausuman tilitietojen luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta.

3. Komissio antaa Euroopan parlamentille tämän pyynnöstä kaikki kyseistä varainhoitovuotta koskevan vastuuvapausmenettelyn moitteettomaksi toteuttamiseksi tarvittavat tiedot EY:n perustamissopimuksen 276 artiklan mukaisesti.

147 artikla

1. Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 276 artiklan ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 180 b artiklan mukaisesti komissio ja muut toimielimet pyrkivät kaikkiin tavoin toimimaan vastuuvapauden myöntämistä koskevaan Euroopan parlamentin päätökseen liitettyjen huomautusten

sekä neuvoston vastuuvapausuusituksiin liitettyjen selvitysten mukaisesti.

2. Toimielimet antavat Euroopan parlamentin tai neuvoston pyynnöstä selvityksen toimenpiteistä, jotka on toteutettu näiden huomautusten ja selvitysten perusteella, ja erityisesti ohjeita, jotka ne ovat antaneet talousarvion toteuttamiseen osallistuville yksiköilleen. Jäsenvaltiot ovat yhteistyössä komission kanssa ilmoittamalla sille kyseisten huomautusten perusteella toteuttamansa toimenpiteet, jotta komissio voi ottaa ne huomioon omassa selvityksessään. Toimielinten selvitykset toimitetaan myös tilintarkastustuomioistuimelle.

TOINEN OSA

ERITYISSÄÄNNÖKSET

I OSASTO

EUROOPAN MAATALOUDEN OHJAUS- JA TUKIRAHASTON TUKIOSASTO

148 artikla

1. Menoihin, joita EMOTR:n tukiosastoon sovellettavissa säännöksissä tarkoitetut viranomaiset ja elimet rahoittavat, sekä tuloihin sovelletaan ensimmäisen ja kolmannen osan säännöksiä, jollei tässä osastossa säädetyistä poikkeuksista muuta johdu.

2. Komission suoraan hallinnoimat toimet toteutetaan ensimmäisessä ja kolmannessa osassa vahvistettuja sääntöjä noudattaen.

149 artikla

1. EMOTR:n tukiosastossa on joka varainhoitovuosi jaksotattomia määrärahoja.

2. Siirretyt maksumäärärahat, joita ei ole käytetty ennen varainhoitovuoden loppua, peruutetaan.

3. Maaseudun kehittämiseen liittyvistä EMOTR:n tukiosaston määrärahoista voidaan siirtää enintään 3 prosenttia yksinomaan seuraavan varainhoitovuoden aikana käytettäväksi, siltä osin kuin määrärahat ovat jääneet sitomatta. Siirto voidaan tehdä ainoastaan silloin, kun asianomaisiin budjettikohtiin seuraavaksi varainhoitovuodeksi osoitetut maksusitoumusmäärärahat eivät riitä varainhoitovuoden aikana vahvistettujen maaseudun kehittämissuunnitelmien toteuttamiseen. Komissio tekee siirtopäätöksen viimeistään 15 päivänä helmikuuta sinä varainhoitovuonna, jolle määrärahoja aiotaan siirtää, ja ilmoittaa asiasta budjettivallan käyttäjälle

150 artikla

1. Komissio korvaa jäsenvaltioille aiheutuneet menot.

2. Komission päätökset, joissa vahvistetaan nämä suoritukset, ovat alustavia kokonaissitoumuksia, jotka tehdään EMOTR:n tukiosastoon otettujen määrärahojen kokonaismäärän puitteissa.

3. EMOTR:n tukiosaston juoksevista hallintomenoista voidaan tehdä 15 päivästä marraskuuta alkaen seuraavan varainhoitovuoden talousarviota koskevia ennakkositoumuksia. Nämä sitoumukset eivät saa kuitenkaan olla enemmän kuin puolet kuluvan varainhoitovuoden vastaavista määrärahoista. Ne saavat koskea ainoastaan menoja, jotka perustuvat voimassa olevaan perussäädökseen.

151 artikla

1. Menoista, joita EMOTR:n tukiosastoon sovellettavissa säännöksissä tarkoitetut viranomaiset ja elimet rahoittavat, tehdään kahden kuukauden kuluessa jäsenvaltioiden toimittamien yhteenvetojen vastaanottamisesta maksusitoumukset luvuittain, momenteittain ja alamomenteittain. Maksut kirjataan maksettavaksi samassa määräajassa, lukuun ottamatta tapauksia, joissa jäsenvaltiot eivät vielä ole suorittaneet maksua tai menon tuki-kelpoisuudesta ei ole varmuutta.

Tämä talousarviositoumus vähennetään 150 artiklassa tarkoitettua alustavasta kokonaissitoumuksesta.

2. Jos varainhoitovuodelle tehdyt alustavat kokonaissitoumukset eivät ole ennen seuraavan varainhoitovuoden 1 päivää helmikuuta johtaneet budjettinimikkeistön mukaisesti eriteltyihin maksusitoumuksiin, ne peruutetaan sen varainhoitovuoden osalta, jota varten ne on alun perin otettu talousarvioon.

3. Edellä 1 ja 2 kohtaa sovelletaan, jollei tilien tarkastamisesta ja hyväksymisestä muuta johdu.

152 artikla

Menot kirjataan varainhoitovuoden tileille niiden maksujen perusteella, jotka komissio suorittaa jäsenvaltioille viimeistään kyseisen varainhoitovuoden 31 päivänä joulukuuta, edellyttäen, että tilinpitäjä saa maksumääräykset viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä tammikuuta.

153 artikla

1. Silloin kun komissio voi tehdä 23 artiklan mukaisesti määrärahasiirtoja, se tekee päätöksensä viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä tammikuuta ja ilmoittaa siitä budjettivallan käyttäjälle.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa komissio esittää budjettivallan käyttäjälle määrärahasiirrot viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 10 päivänä tammikuuta.

Budjettivallan käyttäjä päättää määrärahasiirroista 24 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti, kuitenkin kolmen viikon kuluessa.

154 artikla

Tilien tarkastusta ja hyväksymistä koskevien päätösten tulos kirjataan yhdelle momentille menolisäyksenä tai menovähennyksenä.

II OSASTO

RAKENNERAHASTOT

155 artikla

1. Menoihin, joita rakennerahastoista, koheesiorahastosta sekä liittymistä valmistelevista rakenne- ja maataloustoimenpiteistä annetuissa säännöksissä tarkoitettujen viranomaiset ja elimet rahoittavat, sekä tuloihin sovelletaan ensimmäisen ja kolmannen osan säännöksiä, jollei tässä osastossa säädettyistä poikkeuksista muuta johdu.

2. Myös komission suoraan hallinnoimat toimenpiteet toteutetaan tämän asetuksen ensimmäisessä ja kolmannessa osassa vahvistettuja sääntöjä noudattaen.

3. Liittymistä valmistelevia rakenne- ja maataloustoimenpiteitä voidaan hallinnoida hajautetusti 164 artiklassa säädetyn edellytyksin.

156 artikla

1. Komissio maksaa rahoitusosuutensa rahastoihin 155 artiklassa tarkoitettujen säännösten mukaisesti.

2. Määräaika, jonka kuluessa komission on maksettava välimaksut, vahvistetaan 155 artiklassa tarkoitettujen säännösten mukaisesti.

3. Edellä 155 artiklassa tarkoitetuissa säännöksissä säädetään siitä, miten jäsenvaltiot palauttavat maksuja ja miten palautukset vaikuttavat rahoitusosuuksiin rahastoissa.

157 artikla

Komissio purkaa sidotut määrärahat ilman eri toimenpiteitä 155 artiklassa tarkoitetuissa säännöksissä säädettyjen edellytysten mukaisesti.

Nämä määrärahat voidaan ottaa uudelleen käyttöön, jos asiaan liittyy yksin komission tekemä ilmeinen virhe tai ylivoimainen este, joka vaikeuttaa vakavasti rakennerahastoista tuettujen toimenpiteiden toteuttamista.

Tätä varten komissio tarkastelee edellisen varainhoitovuoden aikana purettuja maksusitoumuksia ja päättää viimeistään kuluvan varainhoitovuoden 15 päivänä helmikuuta, tarvitseeko niitä koskevat määrärahat ottaa uudelleen käyttöön.

158 artikla

Komissio voi tehdä tässä osastossa tarkoitettujen toimintameinojen osalta määrärahasiirtoja talousarvion osastosta toiseen edellyttäen, että määrärahat on osoitettu saman tavoitteen toteuttamiseen 155 artiklassa tarkoitettujen säännösten tarkoittamassa merkityksessä.

159 artikla

Hankkeiden hallinnointia ja valintaa sekä valvontaa koskevista seikoista säädetään 155 artiklassa tarkoitetuissa säännöksissä.

III OSASTO

TUTKIMUS

160 artikla

1. Tutkimukseen ja teknologiseen kehittämiseen osoitettuihin määrärahoihin sovelletaan ensimmäisen ja kolmannen osan säännöksiä, jollei tässä osastossa säädetyistä poikkeuksista muuta johdu.

Nämä määrärahat otetaan joko johonkin tutkimuspolitiikan toimintalohkon epäsuoraa tai suoraa tutkimustoimintaa koskevaan talousarvion osastoon tai johonkin toiseen osastoon kuuluvaan tutkimustoimintaa koskevaan lukuun.

Ne otetaan käyttöön toteuttamalla soveltamissäännöissä luetellut toimet.

2. Komissio voi tehdä tässä osastossa tarkoitettujen toimintamenojen osalta määrärahasiirtoja talousarvion osastosta toiseen edellyttäen, että määrärahat käytetään samaan päämäärään.

3. Tutkimukseen ja teknologiseen kehittämiseen osoitetuilla määrärahoilla palkattavien asiantuntijoiden palvelukseenotto-menettelyt määritellään kunkin tutkimusta koskevan puiteohjelman hyväksymisen yhteydessä.

161 artikla

1. Yhteinen tutkimuskeskus (YTK) voi saada rahoitusta myös muista kuin 160 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuihin osastoihin

ja lukuihin otetuista määrärahoista osallistuessaan kilpailun tai neuvottelumenettelyn perusteella Euroopan yhteisön politiikan mukaiseen toimintaan, joka rahoitetaan kokonaan tai osittain yleisestä talousarviosta.

2. Niiden toimintojen määrärahat, joihin YTK osallistuu kilpailun perusteella, rinnastetaan käyttötarkoitukseensa sidottuihin tuloihin 18 artiklassa tarkoitettussa merkityksessä. Näistä tuloista saatavat maksusitoumusmäärärahat ovat käytettävissä, kun saamisesta on laadittu ennuste.

Näiden määrärahojen toteutus esitetään kustannuslaskentaan perustuvassa talousarvion toteutumalaskelmassa niiden toimintaluokkien osalta, joihin se liittyy; se erotetaan (julkisten tai yksityisten) kolmansien osapuolten rahoituksesta saaduista tuloista sekä tuloista, jotka on saatu muista komission kolmansille osapuolille suorittamista palveluista.

3. Ensimmäisen osan V osaston sääntöjä julkisista hankinnoista ei sovelleta tehtäviin, joita YTK suorittaa kolmansille osapuolille.

4. Komissio voi tehdä 23 artiklasta poiketen suoran tutkimustoiminnan toimintalohkoa koskevassa talousarvion osastossa määrärahasiirtoja luvusta toiseen siten, että siirrettävien määrärahojen määrä on enintään 15 prosenttia sen budjettikohdan määrärahoista, josta otto tehdään.

IV OSASTO

ULKOISET TOIMET

1 LUKU

Yleiset säännökset

162 artikla

1. Talousarviosta rahoitettujen ulkoisten toimien menoihin sovelletaan ensimmäisen ja kolmannen osan säännöksiä, jollei tässä osastossa säädetyistä poikkeuksista muuta johdu.

2. Komissio ottaa 1 kohdassa tarkoitettuja toimia koskevat määrärahat käyttöön

- a) joko omana avustuksena myönnettynä tukena;
- b) tai yhden tai useamman edunsaajana olevan kolmannen maan kanssa tehtyjen sopimusten mukaisesti;
- c) taikka 53 artiklassa tarkoitettujen kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtyjen sopimusten mukaisesti.

2 LUKU

Toimien toteuttaminen

163 artikla

Tässä osastossa tarkoitettut toimet voidaan toteuttaa joko keskitetysti komission toimesta tai kolmansiin maihin kuuluvaan edunsaajavaltioon tai niihin kuuluviin edunsaajavaltioihin hajautettuina tai yhdessä kansainvälisten järjestöjen kanssa. Ulkoisiin toimiin tarkoitettut määrärahat voidaan yhdistää muista lähteistä tuleviin varoihin yhteisen tavoitteen toteuttamiseksi.

164 artikla

1. Hajautetun hallinnoinnin yhteydessä komissio voi päättää eräiden toimien hallinnoinnin siirtämisestä kolmansiin maihin kuuluvan edunsaajavaltion tai niihin kuuluvien edunsaajavaltioiden viranomaisille todettuaan, että edunsaajavaltio pystyy kokonaan tai osittain noudattamaan Euroopan yhteisön varojen hallinnoinnissa seuraavia perusteita kokonaan tai osittain hallinnoinnin hajauttamisasteen mukaisesti:

- a) tulojen ja menojen hyväksymisen ja maksamisen tehtävät on erotettu toisistaan;
- b) hallinnointitoimille on järjestetty tehokas sisäinen valvontajärjestelmä;
- c) hankkeiden tukemisen osalta on olemassa erillinen tilinpäätöksen laadintamenettely yhteisöjen varojen käytön osoittamiseksi; muunlaisen tukemisen osalta asianomaisten menojen alan kattava varmennettu vuosi-ilmoitus, joka on toimitettava yhteisölle;
- d) on olemassa riippumaton kansallinen ulkoista tarkastusta suorittava laitos;
- e) käytössä on avoimet, syrjimättömät ja kaikki eturistiriidat estävät hankintamenettelyt.

2. Edunsaajavaltion on sitouduttava noudattamaan 53 artiklan 6 kohdan säännöksiä.

165 artikla

Komissio valvoo edunsaajina olevien kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen tapaa toteuttaa toimet. Valvonta voidaan suorittaa joko ennakkohyväksyntänä tai jälkitarkastuksina taikka näiden yhdistelmänä.

166 artikla

1. Toteutettavista toimista:

- a) komissio tekee yhteisöjen nimissä rahoitussopimuksen edunsaajana olevan kolmannen maan tai maiden tai niiden nimeämien yhteisöjen, jäljempänä 'edunsaajat', kanssa; tai
- b) tehdään avustussopimus niiden toteuttamisesta vastaavien kansallisten tai kansainvälisten julkisoikeudellisten yhteisöjen tai luonnollisten tai oikeushenkilöiden kanssa.

Tämän kohdan a ja b alakohdassa säädetyissä sopimuksissa määritellään edellytykset, joiden mukaan toimeksisaajan on hallinnoitava ulkoista apua.

2. Rahoitussopimukset 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen edunsaajina olevien kolmansien maiden kanssa tehdään viimeistään vuoden $n + 1$ joulukuun 31 päivänä vuoden n ollessa se vuosi, jonka aikana talousarviositoumus on tehty. Sopimukset, joilla vuoden n talousarviositoumuksiin liittyvät rahoitussopimukset pannaan täytäntöön, tehdään viimeistään kolmen

vuoden kuluessa talousarviositoumuksen päivämäärästä. Tarkastusta ja arviointia koskevat yksittäiset sopimukset voidaan tehdä myöhemmin.

3 LUKU

Julkiset hankinnat

167 artikla

1. Tässä osastossa tarkoitettuihin julkisiin hankintoihin sovelletaan 56 artiklan ja ensimmäisen osan V osaston 1 luvun säännöksiä julkisiin hankintoihin sovellettavista yleisistä säännöistä, jollei soveltamissäännöissä annetuista, Euroopan yhteisön ulkopuolella tehtäviin julkisiin hankintoihin sovellettavia kynnysarvoja ja yksityiskohtaisia menettelysääntöjä koskevista erityissäännöksistä muuta johdu. Tässä luvussa tarkoitetaan hankintaviranomaisella:

- a) komissiota, joka toimii yhden tai useamman edunsaajan nimissä ja lukuun;
- b) edunsaajaa tai edunsaajia;
- c) kansallisen tai kansainvälisen oikeuden mukaista elintä taikka luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, joka on allekirjoittanut komission kanssa rahoitus- tai avustussopimuksen ulkoisen toiminnan toteuttamisesta.

2. Hankintamenettelyistä on määrättävä 166 artiklassa tarkoitetuissa rahoitus- tai avustussopimuksissa.

168 artikla

1. Tarjouskilpailuun voivat osallistua tasapuolisin edellytyksin perustamissopimusten soveltamisalaan kuuluvat luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt sekä kyseistä yhteistyöalaa koskevissa perussäädöksissä olevien erityismääräysten mukaisesti edunsaajina olevien kolmansien maiden tai näissä säädöksissä erikseen mainittujen muiden kolmansien maiden luonnolliset henkilöt ja oikeushenkilöt.

2. Asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa voidaan yhteistyötä koskevissa perussäädöksissä olevien erityismääräysten mukaisesti päättää, että tarjouskilpailuun voivat osallistua myös muiden kuin 1 kohdassa tarkoitettujen kolmansien maiden luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt.

3. Jos on aiheellista soveltaa tavara- ja palveluhankintojen avaamista koskevaa sopimusta, jossa yhteisö on osallisena, avataan talousarviosta rahoitettavat hankinnat myös muiden kuin 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen kolmansien maiden kansalaisille kyseisessä sopimuksessa määrättyin edellytyksin.

4 LUKU

Avustusten myöntäminen

169 artikla

Toimi voidaan rahoittaa kokonaan talousarviosta vain siinä tapauksessa, että se osoittautuu toimen toteuttamisen kannalta välttämättömäksi.

171 artikla

1. 'Yhteisön virastoilla' tarkoitetaan tätä osastoa sovellettaessa yhden tai useamman toimielimen eri alojen erityistehtävien suorittamista varten perustamia hallintorakenteita.

2. Tämän osaston säännöksiä sovelletaan myös Euroopan petostentorjuntavirastoon.

3. Yhteisön virastojen toimintaan sovelletaan ensimmäisen ja kolmannen osan säännöksiä, jollei tässä osastossa säädetystä poikkeuksista muuta johdu.

172 artikla

1. Kunkin yhteisön viraston määrärahat otetaan sille tarkoitettuun budjettikohtaan talousarvion komissiota koskevaan pääluokkaan ja eritellään yksityiskohtaisesti tähän pääluokkaan kuuluvassa liitteessä.

Liite esitetään tulo- ja menotaulukkona, joka jaotellaan samalla tavoin kuin talousarvion pääluokat.

Liitteeseen otetut määrärahat kattavat yhteisön virastojen rahoitustarpeet niiden tarjotessa tehtäviensä mukaisesti palveluja toimielimille.

2. Yhteisön viraston henkilöstötaulukko on komission henkilöstötaulukon liitteenä.

3. Yhteisön viraston johtaja päättää 1 kohdassa säädetyn liitteen sisällä tehtävistä määrärahasiirroista. Komissio ilmoittaa budjettivallan käyttäjälle näistä määrärahasiirroista.

4. Yhteisön virastojen tilinpäätökset ovat kiinteä osa 121 artiklassa tarkoitettua yhteisöjen tilinpäätöstä.

173 artikla

Komissio siirtää tulojen ja menojen hyväksyjälle kuuluvan toimivallan yhteisön viraston liitteeseen otettujen määrärahojen

5 LUKU

Tilien tarkastaminen

170 artikla

Rahoitus- tai avustussopimuksessa on määrättävä erikseen komission ja tilintarkastus- tuomioistuimen valtuudesta tarkastaa kaikkien yhteisöiltä varoja saaneiden toimeksisaajien ja ali-hankkijoiden tositteet ja tehdä näiden luo tarkastuskäyntejä.

osalta asianomaisen yhteisön viraston johtajalle ja vahvistaa tämän valtuutuksen rajat ja ehdot.

174 artikla

1. Kukin toimielinten yhteinen yhteisön virasto laatii menoistaan kustannuslaskelman, jonka avulla voidaan määrittää sen kullekin toimielimelle suorittamien palvelujen osuus. Viraston johtokunta vahvistaa perusteet, joiden mukaan menoista pidetään kirjaa.

2. Sen budjettikohdan selvitysosassa, johon toimielinten yhteisen yhteisön viraston kokonaismäärärahat otetaan, esitetään 1 kohdassa säädettyyn kustannuslaskelmaan perustuva alustava arvio viraston kullekin toimielimelle suorittamien palvelujen kustannuksista.

3. Kukin toimielinten yhteinen yhteisön virasto ilmoittaa kustannuslaskelmansa tulokset asianomaisille toimielimille.

175 artikla

1. Yhteisön viraston johtokunta määrittää tämän osaston säännöksiä soveltamissäännöt.

2. Jos yhteisön viraston tehtävä edellyttää maksullisten palvelujen tarjoamista kolmansille osapuolille, johtokunta määrittää erityissäännökset näiden palvelujen tarjoamisedellytyksistä ja niiden kirjanpidosta.

176 artikla

Euroopan petostentorjuntaviraston (OLAF) toimintaan sovelletaan tämän osaston säännöksiä lukuun ottamatta 174 artiklan sekä 175 artiklan 2 kohdan säännöksiä.

OLAFin pääjohtaja saa siirtää tämän toimivallan edelleen henkilöstösääntöjen alaisena oleville henkilöille.

VI OSASTO

HALLINTOMÄÄRÄRAHAT

177 artikla

Hallintomäärärahoihin sovelletaan ensimmäisen ja kolmannen osan säännöksiä, jollei tässä osastossa säädetystä poikkeuksista muuta johdu.

178 artikla

1. Juoksevista hallintomenoista voidaan kunkin vuoden 15 päivästä marraskuuta alkaen tehdä seuraavan varainhoitovuoden määrärahoja koskevia ennakkositoumuksia. Nämä eivät saa kuitenkaan ylittää neljäsosaa vastaavan budjettikohdan määrärahoista kuluvana varainhoitovuonna. Ne eivät saa kohdistua uusiin menoihin, joiden perustetta ei ole hyväksytty viimeisessä säännönmukaisesti vahvistetussa talousarviossa.

2. Oikeudellisten säännösten tai sopimukseen perustuvien määräysten nojalla ennalta suoritettavat menot, kuten vuokrat, voidaan maksaa 1 päivästä joulukuuta alkaen seuraavan varainhoitovuoden määrärahoista.

179 artikla

1. Hallintomäärärahat ovat jaksottamattomia määrärahoja.

2. Hallintomenot sopimuksista, jotka ylittävät varainhoitovuoden keston joko paikallisen käytännön takia tai kaluston hankkimiseen liittyvistä syistä, otetaan sen varainhoitovuoden talousarvioon, jonka aikana ne on suoritettu.

3. Toimielimet toimittavat hyvissä ajoin molemmille budjettivallan käyttäjille tiedot jokaisesta kiinteistöhankeesta, jolla voi olla huomattavaa taloudellista vaikutusta talousarvioon.

Molemmat budjettivallan käyttäjät ilmoittavat välittömästi asianomaiselle toimielimelle aikomuksestaan antaa asiasta tälle lausunto. Jos vastausta ei anneta, asianomainen toimielin voi käynnistää suunnitellun hankkeen hallinnollisen riippumattomuutensa perusteella, jollei Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 282 artiklasta ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 185 artiklasta muuta johdu yhteisön edustuksen osalta.

Kun molemmat budjettivallan käyttäjät ovat ilmoittaneet aikomuksestaan antaa asiasta lausunto, ne toimittavat sen asianomaiselle toimielimelle kahden viikon kuluessa ilmoituksesta.

KOLMAS OSA

SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

I OSASTO

SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

180 artikla

1. Mikäli neuvosto ei 31 päivään joulukuuta 2006 mennessä pääse mahdollisen komission ehdotuksen perusteella yhteisymmärrykseen jostain muusta tavasta käsitellä talousarviossa negatiivisia maatalousmenoja, nämä korvataan 1 päivästä tammikuuta 2007 alkaen EMOTR:n määrärahoihin kokonaan osoitettavilla tuloilla.

2. Siinä tapauksessa, että ensimmäisen kohdan soveltaminen johtaisi negatiivisten menojen korvaamiseen käyttötarkoitukseensa sidotuilla tuloilla, korvataan 1 päivästä tammikuuta 2007 alkaen:

- a) 42 artiklan ensimmäinen virke virkkeellä "Talousarvio ei saa sisältää negatiivisia tuloja ja menoja",
- b) 154 artikla seuraavalla tekstillä: "Tämän osaston käyttötarkoitukseensa sidotut tulot osoitetaan niiden alkuperän mukaan joko niihin EMOTR:n tukiosaston määrärahoihin, jotka on tarkoitettu yhteisen maatalouspolitiikan menojen

rahoittamiseen, tai niihin EMOTR:n tukiosaston määrärahoihin, jotka on tarkoitettu maaseudun kehittämisen ja liitännäistoimenpiteiden rahoittamiseen."

181 artikla

1. Komission menot luokitellaan 41 artiklan 2 kohdassa säädettyllä tavalla käyttötarkoituksensa mukaisesti ensimmäisen kerran varainhoitovuonna 2004.

Varainhoitovuonna 2003 komission pääluokkaan kuuluu:

- a) A osa, jossa esitetään sen henkilöstö- ja hallintomenot;
- b) B osa, jossa esitetään toimintamenot jaoteltuina tarvittaessa alaluokkiin.

Tämän asetuksen 23 ja 158 artiklassa sekä 160 artiklan 2 kohdassa säädettyä määrärahasiirtomenettelyä sovelletaan ensimmäistä kertaa varainhoitovuoden 2004 määrärahoihin. Varainhoitovuoden 2003 määrärahojen osalta komissiota koskevan talousarvion pääluokan määrärahasiirtomenettelyä säätelee 21 päivänä joulukuuta 1977 annetun varainhoitoasetuksen 26 artiklan 3 ja 4 kohta sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna neuvoston asetuksella (EY, EHTY, Euratom) N:o 762/2001.

2. Edellä 128 artiklan toisessa kohdassa, 129 artiklassa sekä 143 artiklan 2 ja 5 kohdassa tarkoitettuja määräaikoja sovelletaan ensimmäisen kerran varainhoitovuonna 2005.

Aiempien varainhoitovuosien määräajat ovat seuraavat:

- 1 päivä toukokuuta 128 artiklan 2 kohdan osalta;
- 15 päivä heinäkuuta 129 artiklan 1 kohdan osalta;
- 15 päivä syyskuuta 129 artiklan 2 kohdan osalta;
- 15 päivä lokakuuta 129 artiklan 3 kohdan osalta;
- 30 päivä marraskuuta 129 artiklan 4 kohdan osalta;

- 15 päivä heinäkuuta ja 31 päivä lokakuuta 143 artiklan 2 kohdan osalta;
- 30 päivä marraskuuta 143 artiklan 5 kohdan osalta.

Ensimmäisen osan VII osaston säännöksiä aletaan soveltaa teknisten mahdollisuuksien mukaan asteittain, jotta säännökset voisivat tulla kokonaisuudessaan voimaan varainhoitovuonna 2005.

3. Tämän asetuksen 113 artiklan 2 kohtaa sovelletaan ensimmäistä kertaa varainhoitovuodesta 2005 alkaen.

4. Tämän asetuksen 60 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän toimintakertomus laaditaan ensimmäisen kerran varainhoitovuodelta 2003.

5. Varainhoitovuoden 2002 puretut maksusitoumusmäärärahat voidaan ottaa uudelleen käyttöön 21 päivänä joulukuuta 1977 annetun varainhoitoasetuksen, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY, EHTY, Euratom) N:o 762/2001, 7 artiklan 6 kohdassa säädettyin edellytyksin, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 157 artiklan soveltamista.

II OSASTO

LOPPUSÄÄNNÖKSET

182 artikla

Euroopan parlamentilla ja neuvostolla on oikeus saada ilmoitus kaikista niiden toimivaltaan kuuluvista talousarvioasioihin liittyvistä tiedoista ja selvityksistä.

183 artikla

Komissio vahvistaa tämän varainhoitoasetuksen soveltamissäännöt.

184 artikla

Tätä asetusta tarkistetaan kolmen vuoden välein ja aina tarpeen mukaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 279 artiklassa ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 183 artiklassa määrättyä menettelyä noudattaen neuvottelumenettelyn jälkeen, jos Euroopan parlamentti sitä pyytää.

Neuvosto antaa asetukset tämän asetuksen muuttamisesta neuvottelumenettelyn jälkeen, jos Euroopan parlamentti sitä pyytää.

185 artikla

1. Komissio antaa varainhoidon puiteasetuksen sellaisille yhteisöjen perustamille elimille, joilla on oikeushenkilöllisyys ja jotka todellisuudessa saavat talousarviosta suoritettavaa avustusta. Tällaisten elinten varainhoitoa koskevat säännökset voivat poiketa puiteasetuksesta ainoastaan, jos se on välttämätöntä elinten toiminnasta johtuvien erityisvaatimusten vuoksi ja jos komissio antaa siihen suostumuksen.

2. Euroopan parlamentti antaa neuvoston suosituksesta vastuuvapauden 1 kohdassa tarkoitettujen elinten talousarvioiden toteuttamisesta lukuun ottamatta 55 artiklassa tarkoitettuja toimeenpanovirastoja.

3. Komission sisäisellä tarkastajalla on 1 kohdassa tarkoitettujen elinten osalta samat toimivaltuudet kuin komission yksiköiden osalta.

4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen elinten soveltavat 133 artiklassa mainittuja kirjanpitosääntöjä, jotta niiden tilinpäätökset voidaan yhdistää komission tilinpäätökseen.

186 artikla

Kumotaan 21 päivänä joulukuuta 1977 annettu varainhoitoasetus.

Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen ja ne luetaan liitteessä olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

187 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenäkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2003 alkaen.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Luxemburgissa 25 päivänä kesäkuuta 2002.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

J. MATAS I PALOU

LIITE

**Artiklassa 186 tarkoitettu
VASTAAVUUSTAULUKKO**

21 päivänä joulukuuta 1977 annettu varainhoitoasetus	25 päivänä kesäkuuta 2002 annettu varainhoitoasetus
I osa – Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavat säännökset	Ensimmäinen osa – Yhteiset säännökset
I osasto: Yleiset periaatteet	II osasto: Budjettiperiaatteet
1 artikla, 1.1	4 artikla, 4.1 ja 4.2
1 artikla, 1.2	6 artikla
1 artikla, 1.3	179 artikla, 179.2
1 artikla, 1.4 ja 1.5	7 artikla
1 artikla, 1.6	Poistettu
1 artikla, 1.7	77 artikla, 77.3
2 artikla	27 ja 48 artikla, 48.2
3 artikla	28 artikla
4 artikla, 4.1	17 artikla
4 artikla, 4.2	17 ja 18 artikla
4 artikla, 4.3	19 artikla
5 artikla	5 artikla
6 artikla	6 ja 8 artikla
7 artikla, 7.1	9 artikla, 9.1, 9.2, 9.4 ja 9.6
7 artikla, 7.2	9 artikla, 9.1, 9.2, 9.3, 9.5 ja 9.6
7 artikla, 7.3	Poistettu
7 artikla, 7.4	10 artikla
7 artikla, 7.5	9 artikla, 9.1
7 artikla, 7.6	11 ja 157 artikla
7 artikla, 7.7	Poistettu, paitsi 156 artikla, 156.3
7 artikla, 7.8	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
7 artikla, 7.9	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
8 artikla, 8.1	12 artikla
8 artikla, 8.2 ja 8.3	150 artikla, 150.3, ja 178 artikla
9 artikla	13 artikla
10 artikla	29 artikla, 29.2
11 artikla	16 artikla
II osasto: Talousarvion laatiminen ja rakenne	III osasto Talousarvion laatiminen ja rakenne
I jakso: Talousarvion laatiminen	1 luku: Talousarvion laatiminen
12 artikla	31 artikla
13 artikla	33 artikla
14 artikla	34 artikla
15 artikla, paitsi 15.2	37 artikla
15 artikla, 15.2, ja 16 artikla, 16.2	38 artikla
16 artikla, 16.1	35 artikla
17 artikla	36 artikla
18 artikla	39 artikla

21 päivänä joulukuuta 1977 annettu varainhoitoasetus	25 päivänä kesäkuuta 2002 annettu varainhoitoasetus
II jakso: Talousarvion rakenne ja esittäminen	2 luku: Talousarvion rakenne ja esitystapa
19 artikla, 19.1	40 ja 41 artikla
19 artikla, 19.2 ja 19.3	41 artikla
19 artikla, 19.4	43 artikla
19 artikla, 19.5	44 artikla
19 artikla, 19.6	Poistettu
19 artikla, 19.7	30 artikla, 30.1
19 artikla, 19.8	45 artikla
20 artikla, paitsi 20.4	46 artikla
20 artikla, 20.4	47 artikla
III osasto: Talousarvion toteuttaminen	IV osasto: Talousarvion toteuttaminen
I jakso: Yleiset säännökset	1 luku: Yleiset säännökset
21 artikla	58 artikla
22 artikla, 22.1	48 artikla ja 49 artikla
22 artikla, 22.2	50 artikla, 54 artikla, 54.1, ja 57 artikla, 57.1
22 artikla, 22.3	Poistettu
22 artikla, 22.4	51, 52 ja 59 artikla
22 artikla, 22.4 a	56 artikla
22 artikla, 22.5	1 artikla, 1.2
23 artikla	84 artikla
24 artikla	Poistettu
24 a artikla	85 ja 86 artikla
25 artikla	61 artikla
26 artikla, 26.1	21 artikla
26 artikla, 26.2 ja 26.4	22 artikla
26 artikla, 26.3	23 artikla
26 artikla, 26.5	24 artikla
26 artikla, 26.6 ja 26.7	Poistettu
26 artikla, 26.8 ja 26.9	25 artikla
26 artikla, 26.10 ja 26.11	26 artikla
27 artikla, 27.1	20 artikla, 20.1
27 artikla, 27.2 ja 27.5	Poistettu
27 artikla, 27.2 a	20 artikla, 20.2
27 artikla, 27.3	Poistettu
27 artikla, 27.4	20 artikla, 20.3
II jakso: Budjettitulot ja käytettävissä olevien varojen hoito	5 luku: Tulotapahtumat
28 artikla, 28.1	70 artikla, 70.1
28 artikla, 28.2	71 artikla, 71.2
28 artikla, 28.3	70 artikla, 70.2
28 a artikla	74 artikla
29 artikla	73 artikla
30 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
31 artikla	69 artikla
32 artikla	15 artikla

21 päivänä joulukuuta 1977 annettu varainhoitoasetus	25 päivänä kesäkuuta 2002 annettu varainhoitoasetus
33 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
34 artikla	131 artikla
35 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
III jakso: Menoihin sitoutuminen sekä menojen maksattaminen, hyväksyminen ja maksaminen	6 luku: Menotapahtumat
36 artikla	77 artikla, 77.1 ja 2, ja 166 artikla, 166.2
37 artikla	Poistettu
38 artikla	Poistettu
39 artikla	Poistettu
40 artikla	79 artikla
41 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
42 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
43 artikla	80 artikla
44 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
45 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
46 artikla	81 artikla
47 artikla	Poistettu
48 artikla	Poistettu
49 artikla	71 artikla, 71.4
50 artikla	Poistettu
51 artikla, 51.1	Poistettu
51 artikla, 51.2	82 artikla
51 artikla, 51.3	Poistettu
52 artikla	Poistettu
53 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
54 artikla	63 artikla
IV jakso: Palkkamenojen hoito	
55 artikla	Poistettu
IV osasto: Sopimusten tekeminen, omaisuusluettelot, kirjanpito	V osasto: Julkiset hankinnat
I jakso: Hankinta-, urakka-, palvelu-, osto- ja vuokrasopimukset	
56 artikla	105 artikla
57 artikla	Poistettu
58 artikla, 58.1	88, 89 artikla, 89.2, ja 91 artikla
58 artikla, 58.2	90 artikla
58 artikla, 58.3	97 artikla, 97.1
58 artikla, 58.4	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
59 artikla	91 artikla, 91.2
60 artikla	91 artikla, 91.3
61 artikla	Poistettu
62 artikla	89 artikla, 89.1
63 artikla	Poistettu
64 artikla	Poistettu
64 a artikla	102 artikla

21 päivänä joulukuuta 1977 annettu varainhoitoasetus	25 päivänä kesäkuuta 2002 annettu varainhoitoasetus
II jakso: Luettelot irtaimesta ja kiinteästä omaisuudesta	VII osasto: Tilinpäätös ja kirjanpito
65 artikla	4 luku: Omaisuusluettelo
66 artikla	138 artikla, 138.1
67 artikla	138 artikla, 138.2
68 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
III jakso: Kirjanpito	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
69 artikla	3 luku: Kirjanpito
70 artikla	132 ja 134 artikla
70 a artikla	132, 133, 134 ja 137 artikla
71 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
72 artikla	Poistettu
V osasto: Varainhoidon valvojien, tulojen ja menojen hyväksyjien, tilinpitäjien ja ennakoiden hoitajien vastuu	132, 132.3, ja 136 artikla
73 artikla	IV osasto: Talousarvion toteuttaminen
74 artikla	4 luku: Taloushallinnon henkilöstön vastualueet
75 artikla, 75.1	66 artikla
75 artikla, 75.2	Poistettu
75 artikla, 75.3	67 artikla
75 artikla, 75.4	68 artikla
75 artikla, 75.5	Poistettu
76 artikla	Poistettu
77 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
VI osasto: Tilinpäätöksen esittäminen ja tilintarkastus	65 artikla, 65.2
78 artikla	Poistettu
79 artikla	VII osasto: Tilinpäätös ja kirjanpito
80 artikla	1 luku: Tilinpäätös
81 artikla	128 artikla
82 artikla	128 artikla
83 artikla, 83.1	122 ja 127 artikla
83 artikla, 83.2–4	126 ja 128 artikla
84 artikla	128 artikla, 128.2
85 artikla	140 artikla, 140.3
86 artikla	139 artikla
87 artikla	Poistettu
88 artikla	140 artikla, 140.1 ja 140.2
88 a artikla	141 artikla
89 artikla, 89.1	142 artikla, 142.1–5
89 artikla, 89.2, 89.3 ja 89.5	143 artikla
89 artikla, 89.4	Poistettu
89 artikla, 89.6	145 artikla, 145.1
89 artikla, 89.7 ja 89.8	146 artikla
	145 artikla, 145.2 ja 145.3
	Poistettu
	147 artikla

21 päivänä joulukuuta 1977 annettu varainhoitoasetus	25 päivänä kesäkuuta 2002 annettu varainhoitoasetus
89 artikla, 89.9 ja 89.10	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
90 artikla	144 artikla
VII osasto: Tutkimusmäärärahoihin ja teknologiseen kehittämiseen osoitettuihin määrärahoihin sovellettavia erityissäännöksiä	Toinen osa – Eryityssäännökset
91 artikla	III osasto: Tutkimus
92 artikla, 92.1 ja 92.2	160 artikla, 160.1
92 artikla, 92.3	160 artikla, 160.1
92 artikla, 92.4	161 artikla, 161.1
93 artikla	161 artikla, 161.3
94 artikla	Poistettu
95 artikla	Poistettu
96 artikla, 96.1 ja 96.4	161 artikla, 161.4
96 artikla, 96.2 ja 96.4	161 artikla, 161.2
97 artikla	Poistettu
VIII osasto: Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston ”tukiosastoon” sovellettavia erityissäännöksiä	Toinen osa – Eryityssäännökset
98 artikla	I osasto: Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston tukiosasto
99 artikla, 99.1	148 artikla
99 artikla, 99.2	150 artikla, 150.1 ja 150.2
100 artikla	Poistettu
101 artikla	151 artikla, 151.1
102 artikla	152 artikla
103 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
104 artikla	151 artikla, 151.2
IX osasto: Ulkopuolelle osoitettavaan tukeen sovellettavia erityissäännöksiä	153 artikla
I jakso: Yleisiä säännöksiä	Toinen osa – Eryityssäännökset
105 artikla, 105.1 ja 105.2	IV osasto: Ulkoiset toimet
105 artikla, 105.3	1 luku: Yleiset säännökset
105 artikla, 105.4	162 artikla
105 artikla, 105.5	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
106 artikla, 106.1	Poistettu
106 artikla, 106.2	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
106 artikla, 106.3	166 artikla
II jakso: Täytäntöönpano	Poistettu
107 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
108 artikla	2 luku: Toimien toteuttaminen
109 artikla	Poistettu
110 artikla	Poistettu
111 artikla	Poistettu
III jakso: Sopimusten tekeminen	3 luku: Julkiset hankinnat
112 artikla	167 artikla, 167.1
113 artikla	167 artikla, 167.2
114 artikla	168 artikla
115 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen

21 päivänä joulukuuta 1977 annettu varainhoitoasetus	25 päivänä kesäkuuta 2002 annettu varainhoitoasetus
116 artikla	Poistettu
117 artikla	Poistettu
118 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
119 artikla	Poistettu
IV jakso: Tilintarkastus	5 luku: Tilien tarkastaminen
120 artikla	170 artikla
X osasto: Yhteisössä toimivaan toimistojen ja sivutoimistojen henkilöstöön sekä yhteisön ulkopuolella toimiviin valtuuskuntiin ja vastaavaan hallinnolliseen toimintaan liittyvien määrärahojen hoitoon sovellettavia erityissäännöksiä	Poistettu
121 artikla	Poistettu
122 artikla (poistettu)	Poistettu
123 artikla	Poistettu
XI osasto: Kolmansien osapuolten tai eri elinten osallistamista yhteisön toimien rahoitukseen koskevat erityissäännökset	Poistettu
I jakso: Yleiset säännökset	
124–126 artikla	18 artikla, 1 kohdan d alakohta
II jakso: Euroopan talousalueesta tehdyssä sopimuksessa määrättyihin rahoitusosuuksiin sovellettavat säännökset	
127–132 artikla	18 artikla, 1 kohdan d alakohta
XI A osasto: Asetuksen (EY) N:o 1467/97 4 jaksossa tarkoitettuja seuraamuksia koskevat erityissäännökset	
132 a artikla	18 artikla, 1 kohdan b alakohta
XII osasto: Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimistoon sovellettavia erityissäännöksiä	V osasto: Yhteisön virastot
133 artikla	171–175 artikla
II osa – Euroopan yhteisöjen lainanotto- ja lainanantotoimenpiteisiin sovellettavat säännökset	
134 artikla	130 artikla
135 artikla	Siirretty 183 artiklassa tarkoitettuun asetukseen
136 artikla	Poistettu
137 artikla	142 artikla, 142.6
III osa – Siirtymä- ja loppusäännöksiä	Kolmas osa – Siirtymä- ja loppusäännökset
138 artikla	182 artikla
139 artikla	183 artikla
140 artikla	184 artikla
141 artikla	186 artikla
142 artikla	185 artikla
143 artikla	187 artikla